

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากประชากรกลุ่มเป้าหมายที่เป็นสถานประกอบการ
กิจการดีเด่นด้านความปลอดภัย และสถานประกอบการที่มีอุบัติเหตุเป็นศูนย์ 1,000,000 ชั่วโมง
จำนวน 15 โรงงาน จากโรงงานกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด จำนวน 16 โรงงาน คิดเป็น
ร้อยละ 93.75 ผลการวิเคราะห์มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับโรงงานที่ศึกษา

1.1 ประเภทอุตสาหกรรม

จากการเข้าสัมภาษณ์ โรงงานกลุ่มตัวอย่าง สามารถจำแนกประเภทอุตสาหกรรม
ตามการจัดของ สำนักงานกองทุนเงินทดแทน กระทรวงแรงงาน พบว่า โรงงานกลุ่มตัวอย่างร้อยละ
93.33 เป็นโรงงานประเภท ผลิตภัณฑ์เคมี น้ำมันปิโตรเลียม รองลงไปร้อยละ 6.67 มีประเภท
อุตสาหกรรมมากกว่า 1 ประเภทอุตสาหกรรม

1.2 จำนวนโรงงานแยกตามประเภท ของรางวัลที่ได้รับ

โรงงานกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับรางวัล กับกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
กระทรวงแรงงาน แยกเป็นสถานประกอบการที่ได้รับรางวัลสถานประกอบการดีเด่นด้านความ
ปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 73.33 รองลงไปร้อยละ
26.67 เป็นสถานประกอบการที่มีอุบัติเหตุเป็นศูนย์ 1,000,000 ชั่วโมง

1.3 ลักษณะของขนาดของโรงงาน

เมื่อแยกโรงงานกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของโรงงานพบว่า ร้อยละ 46.67 เป็น
โรงงานขนาดเล็ก รองลงไปร้อยละ 33.33 และ 20.00 เป็นโรงงานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง
ตามลำดับ รายละเอียด ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ขนาดโรงงานแยกตามจำนวนลูกจ้าง

ขนาดโรงงาน	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ
โรงงานขนาดเล็ก	7	46.67
โรงงานขนาดกลาง	3	20.00
โรงงานขนาดใหญ่	5	33.33
รวม	15	100.00

1.4 สัญชาติของเจ้าของโรงงาน

โรงงานที่ศึกษา ส่วนใหญ่เป็นโรงงานที่มีคนไทยเป็นเจ้าของกิจการถึง ร้อยละ 60.00 รองลงไปคือ เจ้าของสถานประกอบการมีมากกว่า 1 สัญชาติ คิดเป็นร้อยละ 26.66 รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 สัญชาติของเจ้าของโรงงาน

สัญชาติ	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ
ไทย	9	60.00
สหรัฐอเมริกา	1	6.67
มากกว่า 1 สัญชาติ	4	26.66
อื่น ระบุ.....เยอรมัน.....	1	6.67
รวม	15	100.00

2. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

2.1 เพศของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำนวนทั้งสิ้น 15 คน เมื่อแยกเพศจะพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 80.00 ที่เหลือ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 20.00 รายละเอียดดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์แยกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	12	80.00
หญิง	3	20.00
รวม	15	100.00

2.2 วุฒิการศึกษา

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงไป ร้อยละ 13.33 มีวุฒิการศึกษาดำกว่าปริญญาตรี (ปวส.) และ 6.67 สูงกว่าปริญญาตรี รายละเอียด ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์แยกตามระดับวุฒิการศึกษา

ระดับวุฒิการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริญญาตรี	12	80.00
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	13.33
สูงกว่าปริญญาตรี	1	6.67
รวม	15	100.00

2.3 ตำแหน่งงานของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เมื่อแยกตามตำแหน่งงานขณะตอบแบบสัมภาษณ์ พบว่า ร้อยละ 53.33 มีตำแหน่งงาน ระดับเจ้าหน้าที่ หรือวิศวกร รองลงไปร้อยละ 40.00 และ 6.67 มีตำแหน่งงานเป็น หัวหน้าแผนก ผู้จัดการฝ่ายหรือ ผู้จัดการแผนก และอื่น ๆ ตามลำดับ รายละเอียด ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์แยกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับเจ้าหน้าที่/วิศวกร	8	53.33
หัวหน้าแผนก/ผู้จัดการฝ่าย/ผู้จัดการแผนก	6	40.00
อื่น ๆ	1	6.67
รวม	15	100.00

2.4 ตำแหน่งในคณะกรรมการความปลอดภัย

พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ ทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการความปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 86.67 มีเพียงร้อยละ 13.33 เท่านั้นที่เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานหรือเป็นผู้บริหารในแผนกความปลอดภัย ไม่ได้เป็นคณะกรรมการความปลอดภัย แต่มีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัย รายละเอียดดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์แยกตามตำแหน่งในคณะกรรมการความปลอดภัย

ตำแหน่งในคณะกรรมการความปลอดภัย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เป็นคณะกรรมการและเป็นเลขานุการ	13	86.67
ไม่เป็นคณะกรรมการความปลอดภัย	2	13.33
รวม	15	100.00

2.5 ประสิทธิภาพการทำงาน ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

จะเห็นว่าผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ มีประสิทธิภาพการทำงาน ในสัดส่วนที่เท่ากัน เมื่อแยกระดับประสิทธิภาพการทำงาน ตามรายละเอียดดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์แยกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
< 5	3	20.00
5 - 9	3	20.00
10 - 14	3	20.00
15 - 19	3	20.00
>20	3	20.00
รวม	15	100.00

2.6 ประสบการณ์การทำงาน ณ สถานที่ทำงานปัจจุบัน

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบัน เป็นระยะเวลา ตั้งแต่ 5 ปีแต่ไม่เกิน 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงไปร้อยละ 33.33 และ 13.33 มีประสบการณ์ น้อยกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์แยกตามประสบการณ์การทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบัน

ประสบการณ์การทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบัน (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
< 5	5	33.33
5 - 9	6	40.00
10 - 14	1	6.67
15 - 19	1	6.67
> 20	2	13.33
รวม	15	100.00

3. ข้อมูลการดำเนินงานในการเป็นสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัย และ เป็นสถานประกอบการที่มีอุบัติเหตุเป็นศูนย์ 1,000,000 ชั่วโมง

3.1 จำนวนคณะของคณะกรรมการความปลอดภัยในรอบ 2 ปี ที่ผ่านมาของโรงงาน

ตามกฎหมายแรงงาน กำหนดให้คณะกรรมการความปลอดภัย ดำรงตำแหน่งคราวละไม่เกิน 2 ปี พบว่า ในระยะ 2 ปี ที่ผ่านมา โรงงานกลุ่มตัวอย่างที่เข้าทำการศึกษา มีจำนวนคณะของคณะกรรมการความปลอดภัย ส่วนใหญ่ 1 คณะ คิดเป็นร้อยละ 60.00 และมี จำนวน 2 คณะ คิดเป็นร้อยละ 40.00 รายละเอียด ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 โรงงานที่สัมภาษณ์แยกตามจำนวนคณะของคณะกรรมการความปลอดภัยในรอบสองปีที่ผ่านมา

จำนวนคณะของคณะกรรมการความปลอดภัย ในรอบสองปีที่ผ่านมา (คณะ)	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ
1	9	60.00
2	6	40.00
รวม	15	100.00

3.2 โครงสร้างของคณะกรรมการความปลอดภัย

กฎหมายแรงงาน กำหนด องค์ประกอบ ที่มา และจำนวน คณะกรรมการความปลอดภัย ดังตาราง ต่อไปนี้ (อ้างอิง สราวุธ สุธรรมาสา : โครงการแนวทางการสร้างความเข้มแข็งให้กับคณะกรรมการความปลอดภัยในโรงงานในประเทศไทย)

ตำแหน่ง	ที่มา	จำนวนคณะกรรมการ (คน) (อย่างน้อย)		
		จำนวนลูกจ้าง 50-99 คน	100-499 คน	500 คนขึ้นไป
1. ประธานกรรมการ	นายจ้างแต่งตั้ง	1	1	1
2. กรรมการระดับ บังคับบัญชา	นายจ้างเลือก/ แต่งตั้ง	2	2	4
3. กรรมการระดับ ปฏิบัติการ	ตามลำดับดังนี้ 1. คณะกรรมการลูกจ้าง 2. สหภาพแรงงาน 3. เลือกตั้ง 4. นายจ้างแต่งตั้ง	2	3	5
4. เลขานุการ	เจ้าหน้าที่ในการทำงานระดับวิชาชีพ	-	1	1
รวม		5	7	11

ข้อมูลจากการขอสำเนาโครงสร้าง ของคณะกรรมการความปลอดภัย จากโรงงาน
กลุ่มตัวอย่างพบว่า โรงงานกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีส่วนของคณะกรรมการความปลอดภัย ระดับ
บริหารและระดับปฏิบัติการ ตรงตามที่กฎหมายกำหนด แต่จะเห็นว่ามีเพียงร้อยละ 20.00 เท่านั้นที่
มีจำนวนของคณะกรรมการความปลอดภัย ตรงตามที่กฎหมายกำหนด รายละเอียด
ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 โครงสร้างของคณะกรรมการความปลอดภัย ของโรงงานที่เข้าสัมภาษณ์

โรงงานที่	จำนวน พนักงาน	จำนวนกรรมการ ตามกฎหมาย (คน)	จำนวนคณะกรรมการความปลอดภัย ปัจจุบัน					รวม
			ประธาน	ระดับ บังคับ บัญชา	ระดับ ปฏิบัติการ	เลขานุการ	อื่นๆ	
1	103	7	1	5	6	1	-	13
2	740	11	1	9	10	1	-	21
3	73	5	1	2	3	1	-	7
4	200	7	1	4	5	1	-	11
5	219	7	1	3	4	1	-	9
6	196	7	1	3	4	1	-	9
7	531	11	1	8	9	1	-	19
8	55	5	1	1	2	1	-	5
9	600	11	1	5	6	1	-	13
10	800	11	1	8	9	1	-	19
11	238	7	1	2	3	1	-	7
12	47	-	1	3	4	1	-	9
13	539	11	1	4	5	1	-	11
14	108	7	1	6	7	2	-	16
15	94	5	1	3	4	1	5	14

3.3 ที่มาของคณะกรรมการความปลอดภัย

3.3.1 กรรมการระดับบังคับบัญชา

โรงงานที่ทำการศึกษาล้วนมีวิธีการคัดเลือกกรรมการผู้แทนลูกจ้างระดับบังคับบัญชา โดยการแต่งตั้งจากนายจ้าง คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงไป ร้อยละ 13.33 โดยการส่งตัวแทนแต่ละแผนก ซึ่งตรงตามกฎหมายแรงงาน ที่กำหนดให้นายจ้างเป็นผู้คัดเลือก ผู้แทนลูกจ้างระดับบังคับบัญชา รายละเอียดดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 วิธีการคัดเลือกกรรมการระดับบังคับบัญชา

วิธีการคัดเลือกกรรมการระดับบังคับบัญชา	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ
โดยการแต่งตั้งจากนายจ้าง	12	80.00
โดยตัวแทนแต่ละแผนก	2	13.33
โดยการเลือกตั้ง	-	-
ระบุนมากกว่า 1 วิธี	1	6.67
อื่น ๆ	-	-
รวม	15	100.00

3.3.2 กรรมการระดับปฏิบัติการ

พบว่า การได้มาซึ่งกรรมการผู้แทนลูกจ้างระดับปฏิบัติการ ของโรงงานที่เข้าทำการศึกษา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.00 ได้จากการเลือกตั้ง โดยพบว่าเป็นการส่งตัวแทน แต่ละแผนกเข้ามาเพื่อทำการเลือกตั้งให้ได้คณะกรรมการตามสัดส่วนที่กฎหมายกำหนด รายละเอียดดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 วิธีการคัดเลือกกรรมการระดับปฏิบัติการ

วิธีการคัดเลือกกรรมการระดับปฏิบัติการ	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ
โดยการแต่งตั้งจากนายจ้าง	-	-
โดยตัวแทนแต่ละแผนก	1	6.67
โดยการเลือกตั้ง	12	80.00

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

วิธีการคัดเลือกกรรมการระดับปฏิบัติการ	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ
ระบุมากกว่า 1 วิธี	-	-
อื่นๆ	2	13.33
รวม	15	100.00

3.4 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการคัดเลือกคณะกรรมการความปลอดภัย เพื่อให้ได้ คณะกรรมการความปลอดภัย ที่มีประสิทธิภาพ

ในการสัมภาษณ์โรงงานกลุ่มตัวอย่างถึงแนวทางหรือกลยุทธ์ในการคัดเลือก
คณะกรรมการความปลอดภัย พบว่ามีประเด็นหลัก ๆ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการคัดเลือกคณะกรรมการความปลอดภัย

ลำดับที่	แนวทางหรือกลยุทธ์
1	คณะกรรมการทุกระดับควรเป็นตัวแทนของทุกหน่วยงาน
2	มีความสนใจและพร้อมที่จะทำงานความปลอดภัย จริง ๆ
3	สื่อสารข้อมูลให้พนักงานเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ ประโยชน์ของการเป็น คณะกรรมการความปลอดภัย ก่อนที่จะมีการคัดเลือกหรือรับสมัคร
4	ให้ความสำคัญถือว่าคนที่เข้ามาทำงานเป็นคณะกรรมการความปลอดภัย เป็นคนที่มี เกียรติ
5	เป็นคนที่เป็นอย่างที่ดีเรื่องความปลอดภัย และมีจิตสำนึกความปลอดภัย

3.5 การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการความปลอดภัย ตามกฎหมาย

ประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กำหนดให้คณะกรรมการความ
ปลอดภัย มีหน้าที่ 10 ข้อหลัก

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โรงงานกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 77.33 มีการ
ปฏิบัติหน้าที่ ของคณะกรรมการความปลอดภัย ครบตามกฎหมาย อย่างสมบูรณ์ทั้ง 10 ข้อ ร้อยละ
26.67 ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ไม่ครบสมบูรณ์ทั้ง 10 ข้อ รายละเอียดดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการความปลอดภัย ตามกฎหมาย

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการความปลอดภัยตามกฎหมาย	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ
ครบสมบูรณ์ทั้ง 10 ข้อ	11	73.33
ไม่ครบสมบูรณ์ทั้ง 10 ข้อ	4	26.67
รวม	15	100.00

3.6 หน้าที่เพิ่มเติมที่คณะกรรมการความปลอดภัย ทำมากกว่า หน้าที่ 10 ข้อ ตามที่กฎหมายกำหนด

โรงงานกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด กล่าวว่า มีหลายกิจกรรมที่คณะกรรมการความปลอดภัยทำ แต่เมื่อพิจารณาตามกฎหมาย ก็ยังอยู่ในหน้าที่ 10 ข้อ ของกฎหมาย เนื่องจากหน้าที่ 10 ข้อ ตามกฎหมาย ที่กล่าวไว้ จะเป็นหน้าที่ที่กล่าวไว้โดยกว้าง ๆ ครอบคลุมทุกเรื่อง โดยเฉพาะ ในข้อ 10 คือ การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน อื่น ตามที่นายจ้างมอบหมาย

ทั้งนี้ หลายโรงงาน ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 หน้าที่ที่คณะกรรมการความปลอดภัย ทำมากกว่าหน้าที่ 10 ข้อ ตามกฎหมาย

ลำดับที่	หน้าที่
1	ต้อนรับแขก
2	พิจารณาจัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมให้พนักงาน
3	เป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการส่งเสริมความปลอดภัย ในระดับครอบครัว (Home Safety)
4	กิจกรรมอนุรักษ์พลังงาน
5	ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ
6	กำหนดระเบียบมาตรฐานในด้าน Security เช่น การรักษาความปลอดภัย เพื่อ ป้องกันการก่อการร้ายจากภายนอก
7	รวบรวมปัญหากับพนักงานแล้วนำไปเสนอต่อที่ประชุม

3.7 จัดลำดับความยากง่ายในการปฏิบัติตามหน้าที่ 10 ข้อ ของคณะกรรมการความ

ปลอดภัย

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ให้ข้อมูลที่มีความแตกต่างกัน ในการจัดลำดับ ความยากง่ายของหน้าที่ของคณะกรรมการความปลอดภัย ทั้ง 10 ข้อ แต่จะพบว่า การจัดทำนโยบายแผนงานประจำปี โครงการหรือกิจกรรมด้านความปลอดภัย เพื่อป้องกันและลดการเกิดอุบัติเหตุเป็นหน้าที่ที่ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ให้ข้อมูลว่ายากเป็น อันดับ 1 และหน้าที่ที่ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ให้ข้อมูลว่าทำได้ง่ายที่สุด คือการประชุมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง รายละเอียดดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 จัดลำดับความยากง่ายในการปฏิบัติตามหน้าที่ 10 ข้อ ของคณะกรรมการความปลอดภัย ตามกฎหมาย

หน้าที่	ความยาก-ง่าย			
	ยาก		ง่าย	
	ความถี่	ลำดับความถี่	ความถี่	ลำดับความถี่
1. ประชุมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง	-	-	3	1
2. ดำรงด้านความปลอดภัย อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง	1	3	1	2
3. รายงานและเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ถูกต้องตามกฎหมาย	2	2	1	2
4. ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมด้านความปลอดภัย ของสถานประกอบการ	-	-	1	2
5. กำหนดระเบียบ มาตรฐานความปลอดภัยในการทำงาน	1	3	-	-
6. จัดทำนโยบายแผนงานประจำปี โครงการหรือกิจกรรมด้านความปลอดภัย เพื่อป้องกันและลดการเกิดอุบัติเหตุ	6	1	1	2
7. จัดทำโครงการหรือแผนการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัย	-	-	-	-
8. ติดตามผลความคืบหน้าเรื่องที่เสนอนายจ้าง	2	2	-	-
9. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี	-	-	1	2
10. ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับความปลอดภัย อื่นตามที่กฎหมายกำหนด	-	-	3	1

3.8 ข้อมูลการเข้าประกวด เป็นสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัย หรือสถานประกอบการ ที่มีอุบัติเหตุเป็นศูนย์ 1,000,000 ชั่วโมง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัย โดยผลการวิจัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.8.1 ผู้ดำเนินการ จัดส่งสถานประกอบการเข้าประกวด

จากการศึกษาพบว่าผู้ดำเนินการจัดส่งสถานประกอบการเข้าประกวด ร้อยละ 40.00 คือหน่วยงานความปลอดภัย รองลงไป ร้อยละ 20.00 มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน และคณะกรรมการความปลอดภัย เป็นผู้ดำเนินการ รายละเอียดดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ข้อมูลผู้ดำเนินการจัดส่งสถานประกอบการเข้าประกวด

ผู้ดำเนินการ	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ
เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน	2	13.33
คณะกรรมการความปลอดภัย	-	-
หน่วยงานความปลอดภัย	6	40.00
เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานร่วมกับคณะกรรมการความปลอดภัย	3	20.00
ทีมงานที่แต่งตั้งขึ้นโดยเฉพาะ	-	-
ตอบมากกว่า 1 ข้อ	2	13.33
อื่น ๆ	2	13.33
รวม	15	99.99

3.8.2 ผู้รวบรวมข้อมูล จัดเตรียมเอกสารต่าง ๆ สำหรับการตรวจประเมิน

ร้อยละ 60.00 มีหน่วยงานความปลอดภัย เป็นผู้ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูล จัดเตรียมเอกสารสำหรับการตรวจประเมิน รองลงไป ร้อยละ 20.00 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย เป็นผู้ทำหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น รายละเอียดดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ข้อมูลผู้มีหน้าที่รวบรวมข้อมูลจัดเตรียมเอกสารสำหรับการตรวจประเมิน

ผู้รวบรวมข้อมูล	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ
เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน	3	20.00
คณะกรรมการความปลอดภัย	-	-
หน่วยงานความปลอดภัย	9	60.00
เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานร่วมกับคณะกรรมการความปลอดภัย	1	6.67
ทีมงานที่แต่งตั้งขึ้น โดยเฉพาะ	-	-
ตอบมากกว่า 1 ข้อ	1	6.67
อื่น ๆ	1	6.67
รวม	15	100.01

3.8.3 ผู้ทำหน้าที่เสนอผลงานต่อคณะกรรมการตรวจโรงงาน

จากการศึกษา พบว่า ร้อยละ 40.00 ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์กล่าวว่า ผู้นำเสนอผลงานต่อคณะกรรมการตรวจโรงงาน จะทำหน้าที่โดยผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย รองลงไปคือ หน่วยงานความปลอดภัย เป็นผู้นำเสนอผลงานต่อคณะกรรมการตรวจโรงงาน คิดเป็นร้อยละ 20.00 รายละเอียดดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 ข้อมูลผู้ทำหน้าที่ เสนอผลงานต่อคณะกรรมการ ตรวจโรงงาน

ผู้เสนอผลงาน	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ
ผู้บริหาร	-	-
เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน	2	13.33
คณะกรรมการความปลอดภัย	1	6.67
เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานร่วมกับคณะกรรมการความปลอดภัย	-	-

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ผู้เสนอผลงาน	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ
หน่วยงานความปลอดภัย	3	20.00
ทีมงานที่แต่งตั้งขึ้น โดยเฉพาะ	1	6.67
ตอบมากกว่า 1 ข้อ	6	40.00
อื่น ๆ	2	13.33
รวม	15	100.00

3.8.4 วิธีการเสนอผลงานต่อคณะกรรมการตรวจโรงงาน

พบว่า ร้อยละ 46.67 กล่าวว่า นำเสนอโดยใช้สไลด์ หรือคอมพิวเตอร์ โดยมีผู้รับผิดชอบนำเสนอเพียงคนเดียว ร้อยละ 33.33 มีผู้นำเสนอหลายคน ตามหมวดที่เกี่ยวข้อง รายละเอียด ดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 ข้อมูลวิธีการเสนอผลงานต่อกรรมการตรวจโรงงาน

วิธีการเสนอผลงาน	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ
1. นำเสนอโดยใช้สไลด์หรือคอมพิวเตอร์ผ่านโปรเจกเตอร์ โดยมีผู้รับผิดชอบนำเสนอเพียงคนเดียว	7	46.67
2. นำเสนอโดยใช้สไลด์หรือคอมพิวเตอร์ผ่านโปรเจกเตอร์ โดยมีผู้รับผิดชอบนำเสนอหลายคน	5	33.33
3. นำเสนอเป็นเอกสารข้อมูล โดยมีผู้รับผิดชอบนำเสนอเพียงคนเดียว	-	-
4. นำเสนอเป็นเอกสารข้อมูล โดยมีผู้รับผิดชอบนำเสนอหลายคน	-	-
5. อื่น ๆ	3	20.00
รวม	15	100.00

3.8.5 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการดำเนินงานเพื่อให้ได้เป็นสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัย

จากการสัมภาษณ์ โรงงานกลุ่มตัวอย่าง ถึงแนวทางหรือกลยุทธ์ในการดำเนินงานเพื่อให้ได้เป็นสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัยหรือสถานประกอบการที่มีอุบัติเหตุเป็นศูนย์ 1,000,000 ชั่วโมง พบว่าการ ให้ผู้บริหารมีส่วนร่วมมากที่สุด และผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินงานความปลอดภัย อย่างแท้จริง มีความถี่สูงเป็นอันดับ 1 รายละเอียดดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการดำเนินงานสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัย

ลำดับที่	ความถี่	แนวทางหรือกลยุทธ์
1	3	ให้ผู้บริหารมีส่วนร่วมมากที่สุด และผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินงานความปลอดภัยอย่างแท้จริง
2	1	จงใจให้แต่ละแผนกมีความเข้าใจและรู้ถึงประโยชน์และความจำเป็นในการส่งโรงงานเข้าประกวด
3	1	ให้พนักงานมีส่วนร่วมมากที่สุด
4	2	ปฏิบัติตามกฎหมาย
5	2	เน้นความชัดเจนของแผนงาน การดำเนินงานตามแผน ส่งเสริมกิจกรรมให้พนักงานมีส่วนร่วมทุกคนและเน้นเรื่องการติดตามการแก้ไขปัญหาให้เป็นรูปธรรม
6	2	มีระบบการจัดการ มอก.หรือ OHSAS 18001
7	2	มีนโยบายและเป้าหมายที่ชัดเจน
8	1	ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
9	2	ให้ความรู้ การฝึกอบรมด้านความปลอดภัย กับพนักงาน

4. ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการความปลอดภัย

4.1 ด้านการประชุม

ตามกฎหมายแรงงาน กำหนดให้คณะกรรมการความปลอดภัย ต้องมีการประชุมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ผู้วิจัยจึงได้ทำการสัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นเรื่องการบริหารจัดการ

ประชุม วาระการประชุม พฤติกรรมการประชุม การแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการความ
ปลอดภัย ตลอดจน ปัญหาอุปสรรค ในการจัดการประชุมจนการประชุมสิ้นสุดลง

ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

4.1.1 การประชุมของคณะกรรมการความปลอดภัยอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

จากการศึกษาพบว่า โรงงานกลุ่มตัวอย่างทุกโรงงานคิดเป็นร้อยละ 100.00 จัด
ให้มีการประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย เดือนละ 1 ครั้ง ครบถ้วน โดยมีรายละเอียด
ดังต่อไปนี้

1) วิธีเชิญประชุม

วิธีเชิญประชุมโดยแจ้งเป็นจดหมายผ่านทาง จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ
53.33 รองลงไป ร้อยละ 26.67 ตอบมากกว่า 1 วิธีการ รายละเอียดดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 วิธีการเชิญคณะกรรมการความปลอดภัย ประชุม

วิธีการเชิญประชุม	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ
ส่งหนังสือเชิญ	1	6.67
แจ้งเป็นจดหมายผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	8	53.33
โทรศัพท์	-	-
อื่น ๆ	2	13.33
ตอบมากกว่า 1 วิธีการ	4	26.67
รวม	15	100.00

2) ระยะเวลาเชิญประชุม

ร้อยละ 66.67 เชิญประชุมก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่า 3 วัน รายละเอียด
ดังตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 ระยะการเชิญคณะกรรมการความปลอดภัย ประชุม

ระยะการเชิญประชุม	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ
ก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่า 3 วัน	10	66.67
เชิญวันที่ประชุม	-	-
อื่น ๆ	4	26.66
รวมมากกว่า 1 กรณี	1	6.67
รวม	15	100.00

3) การจัดทำวาระการประชุม

จากการศึกษาพบว่า ร้อยละ 100.00 ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ กล่าวว่า ผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดทำวาระการประชุมคือเลขานุการที่ประชุม หรือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน โดยระบุว่าคณะกรรมการความปลอดภัย มีส่วนเสนอวาระการประชุมในที่ประชุม คณะกรรมการความปลอดภัย นั้นเอง

4) วาระการประชุม

ร้อยละ 100.00 ของโรงงานกลุ่มตัวอย่างที่เข้าทำการศึกษา มีวาระการประชุม โดย บรรจุทุกหัวข้อต่อไปนี้ เป็นวาระการประชุม รายละเอียดดังตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 หัวข้อเรื่องในวาระการประชุม

ที่	วาระเรื่อง
1	สถิติอุบัติเหตุ
2	การติดตามการดำเนินงาน
3	การเดินตรวจความปลอดภัย
4	เรื่องเพื่อพิจารณา
5	อื่น ๆ เช่น เรื่องที่ประธานแจ้งเพื่อทราบ, สิ่งแวดล้อม

5) บรรยากาศในห้องประชุม

ร้อยละ 60.00 กล่าวว่า บรรยากาศในห้องประชุมคณะกรรมการความปลอดภัยเป็นกันเอง และคณะกรรมการความปลอดภัยมีส่วนเสนอความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์

และไม่พบว่าบรรยากาศในห้องประชุมของโรงงานกลุ่มตัวอย่างที่เข้าทำการศึกษา มีบรรยากาศในห้องเครียด รายละเอียดดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 บรรยากาศในห้องประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย

บรรยากาศในห้องประชุม	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ
เครียด	-	-
คณะกรรมการความปลอดภัยมีส่วนเสนอความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์	4	26.67
เป็นกันเองและคณะกรรมการความปลอดภัยมีส่วนเสนอความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์	9	60.00
อื่น ๆ	2	13.33
รวม	15	100.00

6) การเสนอความคิดเห็นในห้องประชุม

ร้อยละ 73.33 กล่าวว่า ในที่ประชุม คณะกรรมการความปลอดภัย เสนอความคิดเห็นเอง ร้อยละ 20.00 และ 6.67 กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานเป็นผู้เสนอ โดยมีคณะกรรมการความปลอดภัยร่วมแสดงความคิดเห็น และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน เป็นผู้เสนอความคิดเห็น ตามลำดับ

7) การทำรายงานการประชุม

เป็นหน้าที่ของเลขานุการที่ประชุม ในการจัดทำรายงานการประชุม ซึ่งพบว่า ร้อยละ 53.33 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานจัดทำรายงานการประชุมในช่วงเวลาประมาณ 1-2 สัปดาห์ หลังเลิกประชุม ร้อยละ 26.67 จัดทำรายงานการประชุมทันทีหลังเลิกประชุม และพบว่า ร้อยละ 20.00 ทำรายงานการประชุมก่อนเข้าประชุมครั้งต่อไป

4.1.2 ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไข และผลความสำเร็จ ในการประชุม

คณะกรรมการความปลอดภัย จนถึงเมื่อการประชุมสิ้นสุดลง

จาก โรงงานที่เข้าทำการศึกษาพบว่า มีปัญหาอุปสรรคในการประชุมสามารถสรุป รายละเอียด ดังตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 ปัญหาอุปสรรค การแก้ไขปัญหา และผลความสำเร็จ ในการประชุมคณะกรรมการ
ความปลอดภัย

ปัญหาอุปสรรค	การแก้ไข	ผลความสำเร็จ
คณะกรรมการความปลอดภัยมาช้า ดิ งาน	ใช้ Group force , โทรตาม	มีการปรับปรุงที่ดีขึ้น
ต้องเลื่อนประชุม เพราะ คณะกรรมการ ความปลอดภัย ไม่ว่าง	หาวันที่ทุกคนมีช่วงเวลาที่ว่าง ที่สุด	สามารถแก้ปัญหาได้ ระดับปานกลาง
คณะกรรมการความปลอดภัย เสนอ ความคิดเห็นน้อย	กระตุ้น ให้ประธานที่ประชุม ซักถาม	คณะกรรมการความ ปลอดภัยกล้าพูดมากขึ้น
คนที่เสนอเรื่องไม่สรุปประเด็น พูด ยืดเยื้อ	เลขานุการช่วยสนับสนุนข้อมูล	สามารถสรุปได้

4.1.3 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการดำเนินการประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย

จากการสัมภาษณ์ โรงงานกลุ่มตัวอย่างถึงแนวทางหรือกลยุทธ์ในการ
ดำเนินการประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย เพื่อให้การประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย
เกิดประสิทธิภาพสูงสุดพบว่า การให้คณะกรรมการความปลอดภัยที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ
เป็นผู้นำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ต่อที่ประชุม มีความถี่สูงสุด รองลงไปคือ ให้คณะกรรมการความ
ปลอดภัย มองเห็นภาพ เช่นปัญหาที่พบต่าง ๆ เพื่อความชัดเจนในการนำมาพิจารณา
รายละเอียด ดังตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย

ลำดับ ที่	ความถี่	แนวทางหรือกลยุทธ์
1	3	ให้คณะกรรมการความปลอดภัย มองเห็นภาพเช่นปัญหาที่พบต่าง ๆ เพื่อ ความชัดเจนในการนำมาพิจารณา
2	4	ให้คณะกรรมการความปลอดภัย ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ เป็นผู้นำ เสนอข้อมูลต่าง ๆ ต่อที่ประชุม
3	2	ประชุมกลุ่มย่อยก่อนนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย

ตารางที่ 4.27 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ความถี่	แนวทางหรือกลยุทธ์
4	2	เป็นกันเอง มีของว่างอาหาร เพื่อเสริมบรรยากาศในห้องประชุม
5	2	เลขานุการต้องจัดเตรียมข้อมูลให้พร้อม
6	1	จัดอบรม คณะกรรมการความปลอดภัย หลักสูตรการประชุมอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ คณะกรรมการความปลอดภัย รู้บทบาทหน้าที่และเป็นการพัฒนา คณะกรรมการความปลอดภัย
7	1	รับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการความปลอดภัย ทุกคน และเปิดโอกาสให้คณะกรรมการความปลอดภัยมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นให้มากที่สุด
8	2	ผู้บริหารมีนโยบายในการให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานของ คณะกรรมการความปลอดภัย ที่ชัดเจน
9	2	ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญต่อการประชุม คณะกรรมการความปลอดภัย และสามารถควบคุมการประชุมให้ได้
10	2	กำหนดวันประชุมที่ชัดเจน โดยกำหนดเป็นแผนที่ชัดเจน

4.2 ด้านการเดินสำรวจด้านความปลอดภัย

กฎหมายแรงงานกำหนดให้คณะกรรมการความปลอดภัย เดินสำรวจด้านความปลอดภัย เดือนละ 1 ครั้ง ซึ่งจากการสัมภาษณ์ โรงงานกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 100.00 จัดให้มีการเดินสำรวจด้านความปลอดภัย เดือนละ 1 ครั้ง และพบว่าโรงงานกลุ่มตัวอย่างบางโรงงาน นอกจากคณะกรรมการความปลอดภัย จะเดินสำรวจเดือนละ 1 ครั้งแล้ว ยังมีทีมงาน ทีมอื่นที่ทำหน้าที่เดินสำรวจด้านความปลอดภัย ด้วย

4.2.1 รูปแบบการเดินสำรวจความปลอดภัย

ร้อยละ 53.33 การเดินสำรวจความปลอดภัย ของ คณะกรรมการความปลอดภัยจัดเป็นทีมเข้าสำรวจ รองลงไป ร้อยละ 40.00 คณะกรรมการความปลอดภัย เดินสำรวจพร้อมกันทุกคน ซึ่งปัญหาอุปสรรค พร้อมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหามิใช่ปัญหาในโรงงานที่กล่าวว่าพบปัญหา มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 รูปแบบการเดินสำรวจ ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข

รูปแบบการเดินสำรวจ	จำนวน โรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ	ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไข
เดินสำรวจพร้อมกันทุกคน	6	40.00	-ความคิดเห็นแตกต่าง กัน	-ทำความเข้าใจในหลักการ ก่อนตรวจ
จัดเป็นทีมเข้าสำรวจ	8	53.33	-ทีมไม่พร้อม ติดงาน ไม่ว่าง -มุมมองแตกต่าง มาตรฐานในการตรวจ แตกต่างกัน	-ให้คนที่ไม่ได้ไปตรวจกับ ทีมเดินตรวจคนเดียว ,นัด ล่วงหน้า -ให้ไปศึกษาดูงานภายนอก
อื่นๆ	1	6.67	-	-
รวม	15	100.00	-	-

4.2.2 การอบรมคณะกรรมการความปลอดภัยในเรื่องการเดินสำรวจความปลอดภัย

ร้อยละ 53.33 กล่าวว่าคณะกรรมการความปลอดภัย ผ่านการอบรมเรื่องการเดินสำรวจความปลอดภัย รองลงไป ร้อยละ 26.67 กล่าวว่าคณะกรรมการความปลอดภัย ไม่ผ่านการอบรมโดยตรง เป็นเพียงการทำความเข้าใจแบบสำรวจ หรือทำความเข้าใจก่อนออกสำรวจเป็นต้น รายละเอียดดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 การอบรมคณะกรรมการความปลอดภัย เรื่องการเดินสำรวจความปลอดภัย

การอบรม	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
คณะกรรมการความปลอดภัย ผ่านการอบรม	8	53.33
คณะกรรมการความปลอดภัย ไม่ผ่านการอบรม	3	20.00
อื่น ๆ	4	26.67
รวม	15	100.00

4.2.3 การมี - ใช้แบบสำรวจความปลอดภัย (Check list) และประสิทธิภาพของ แบบสำรวจ

1) การมี - ใช้แบบสำรวจ

โรงงานกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 100.00 กล่าวว่า มีแบบสำรวจ สำหรับการเดินสำรวจความปลอดภัย แต่มีเพียง ร้อยละ 33.33 เท่านั้น ที่ใช้แบบสำรวจความปลอดภัย ทุกครั้ง ซึ่งส่วนใหญ่ร้อยละ 60.00 ระบุว่า แบบสำรวจจะใช้ในช่วงแรก ๆ เพื่อเป็นแนวทางเท่านั้น หลังจากนั้น คณะกรรมการความปลอดภัย ก็สามารถเดินสำรวจ โดยไม่ต้องใช้แบบ แบบสำรวจ ได้

2) ประสิทธิภาพของแบบสำรวจ

สำหรับประสิทธิภาพของแบบสำรวจความปลอดภัย และการปรับปรุงแบบสำรวจความปลอดภัย นั้น ร้อยละ 66.67 กล่าวว่า แบบสำรวจมีประสิทธิภาพดีแล้ว ร้อยละ 26.67 บอกว่าต้องปรับปรุง รายละเอียดดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 ประสิทธิภาพของแบบสำรวจ

ประสิทธิภาพของแบบสำรวจ	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ	รายละเอียด ที่ต้องปรับปรุง
ดี	10	66.67	
ดี และเสนอแนะเพิ่มเติม	1	6.66	
ต้องปรับปรุง	4	26.67	- ทำให้ชัดเจนขึ้น - ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่
รวม	15	100.00	

3) ระยะเวลาปรับปรุงแบบสำรวจ

ร้อยละ 60.00 กล่าวว่าแบบสำรวจ จะถูกปรับปรุงทุกครั้งเมื่อพบปัญหา รองลง
ไปร้อยละ 26.67 และ 13.33 กล่าวว่าแบบสำรวจทำเพียงครั้งเดียว และอื่น ๆ ตามลำดับ
รายละเอียด ดังตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.31 ระยะเวลาปรับปรุงแบบสำรวจ

ระยะเวลาปรับปรุงแบบสำรวจ	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ
ทำครั้งเดียว	4	26.67
ปรับปรุงเมื่อพบปัญหา	9	60.00
มีกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจน	-	-
อื่น ๆ	2	13.33
รวม	15	100.00

4.2.4 การจัดคณะกรรมการความปลอดภัย เข้าสำรวจพื้นที่ ผลการเข้าสำรวจและ ความจำเป็น ในการเดินสำรวจความปลอดภัย ของคณะกรรมการความปลอดภัย

1) การจัดคณะกรรมการความปลอดภัย เข้าสำรวจพื้นที่

ร้อยละ 100.00 ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ กล่าวว่าคณะกรรมการความปลอดภัย
เข้าสำรวจพื้นที่ โดยการหมุนเวียนและสามารถตรวจหน่วยงานของตนเองได้ ซึ่งผลจากการเข้า
สำรวจความปลอดภัย ของคณะกรรมการความปลอดภัย มีส่วนช่วยในการปรับปรุงแก้ไขมากถึง
ร้อยละ 86.67 รายละเอียด ประโยชน์ของการเดินสำรวจความปลอดภัย ดังตารางที่ 4.32

ตารางที่ 4.32 รายละเอียด ประโยชน์การเดินสำรวจความปลอดภัย

ประโยชน์ของการ เดินสำรวจความ ปลอดภัย	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ	รายละเอียด
มาก	13	86.67	-ผู้บริหารร่วมเดินตรวจด้วยเมื่อพบปัญหาผู้เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขทันที -ทำให้หน่วยงาน เห็นสภาพที่ไม่ปลอดภัย แล้วนำมาแก้ไข -เมื่อพบปัญหาสามารถปรับปรุงแก้ไขได้เลย - 5ส หรือประเด็นเล็กน้อยได้ปรับปรุง -พนักงานเห็นผู้บริหารร่วมเดินสำรวจความปลอดภัย ด้วย ก็ตื่นตัว -ทำให้ผู้บริหารทราบปัญหา -เป็นการช่วยตรวจสอบเพราะคนในพื้นที่เห็นทุกวันจะชิน -สามารถลดจุดที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายได้ทันที -มุมมองของคณะกรรมการความปลอดภัย และพนักงานในพื้นที่กว้างขึ้น
ปานกลาง	-	-	
น้อย	2	13.33	
รวม	15	100.00	

2) ความจำเป็นในการเดินสำรวจความปลอดภัย ของคณะกรรมการความปลอดภัย

โรงงานกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 100.00 กล่าวว่า การเดินสำรวจความปลอดภัย มีความจำเป็น รายละเอียดดังตารางที่ 4.33

ตารางที่ 4.33 รายละเอียดความจำเป็นในการเดินสำรวจความปลอดภัย

ความจำเป็นในการ เดินสำรวจความ ปลอดภัย	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ	รายละเอียด
จำเป็น	15	100.00	- การทำงานมีตลอด 24 ชั่วโมงมีโอกาสทำให้เกิดปัญหาสะสม - ทำให้ได้แง่คิด ได้ข้อมูลใหม่ ๆ - เป็นการตรวจสอบในพื้นที่ของตนเองว่ายังมีความเสี่ยงตรงไหนบ้างเมื่อพบก็ได้รับแก้ไขทันที - ความเคยชินทำให้มองไม่เห็นข้อบกพร่องของตนเอง - ทำให้เกิดการตื่นตัว - ทำให้รู้หน้าที่ว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร อันตรายอย่างไร - ทำให้ผู้บริหารรู้ปัญหา - เป็นตัวกระตุ้นให้พื้นที่มีการตรวจสอบปรับปรุง - ถือเป็นเครื่องมือหนึ่งในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ
ไม่จำเป็น	0	0.00	
รวม	15	100.00	

4.2.5 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการเดินสำรวจความปลอดภัย

จากการสัมภาษณ์โรงงานกลุ่มตัวอย่างถึงแนวทางหรือกลยุทธ์ ในการเดินสำรวจความปลอดภัย จะทำอย่างไร ให้การเดินสำรวจความปลอดภัย ของคณะกรรมการความปลอดภัย มีประสิทธิภาพสูงสุดพบว่า มีการรายงานผลการสำรวจ ในที่ประชุม พร้อมกำหนดผู้รับผิดชอบและมีการตรวจติดตาม, นำเข้าที่ประชุมเพื่อให้ผู้บริหารรับทราบ มีความถี่สูงสุด รองลงไปที่คือต้องให้เจ้าของพื้นที่ทราบและร่วมเดินสำรวจด้วย รายละเอียด ดังตารางที่ 4.34

ตารางที่ 4.34 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการเดินสำรวจความปลอดภัย ของคณะกรรมการ
ความปลอดภัย

ลำดับที่	ความถี่	รายละเอียดแนวทางหรือกลยุทธ์
1	4	ต้องให้เจ้าของพื้นที่ทราบและร่วมเดินสำรวจด้วย
2	2	ควรมีระดับบริหารเข้าร่วมไปด้วย
3	5	มีการรายงานผลการสำรวจในที่ประชุมพร้อมกำหนดผู้รับผิดชอบและมีการตรวจติดตาม, นำเข้าที่ประชุมเพื่อให้ผู้บริหารรับทราบ
4	2	อบรมให้ความรู้ คณะกรรมการความปลอดภัย ในเรื่องวิธีการสำรวจความปลอดภัย
5	1	แผนการสำรวจควรครอบคลุมทุกพื้นที่
6	1	ตรงต่อเวลา
7	1	ชี้แจงให้ คณะกรรมการความปลอดภัยเข้าใจว่าจะสำรวจอะไร หน่วยงานไหน ขอบเขตของการสำรวจมีอะไร
8	1	ให้เป็นหน้าที่ของ คณะกรรมการความปลอดภัย เจ้าของพื้นที่ด้วย เพื่อจะ ได้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานสูงสุด
9	1	ไม่เครียด สามารถซักถาม ตอบสนอง ระหว่างคณะกรรมการความ ปลอดภัย กับพนักงานในพื้นที่ได้
10	1	ไม่จำกัดเวลา
11	1	ให้ คณะกรรมการความปลอดภัยรู้สึกว่ามีปัญหา เสนอปัญหา แล้วมี การแก้ไขจริง ๆ เห็นผลจริง ๆ
12	1	ผู้บริหารต้องใส่ใจในปัญหาที่เสนอขึ้นมา
13	1	กำหนดให้มีการสำรวจความปลอดภัย ทั้งกลางวันและกลางคืน

4.3 การรายงานและเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางปรับปรุงแก้ไข

การรายงานเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางปรับปรุงแก้ไข เป็นหน้าที่ตามกฎหมายแรงงานของคณะกรรมการความปลอดภัย ผู้วิจัยจึงได้ทำการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวในเรื่อง การดำเนินการ รูปแบบ ปัญหาอุปสรรค และกลยุทธ์ในการดำเนินงาน ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

4.3.1 ผู้รายงานเสนอแนะมาตรการปรับปรุงแก้ไข

ร้อยละ 53.34 กล่าวว่า มีคณะกรรมการความปลอดภัย เป็นผู้รายงาน
เสนอแนะมาตรการปรับปรุงแก้ไข รองลงไปร้อยละ 20.00 และ 13.33 กล่าวว่า คณะกรรมการความ
ปลอดภัย ร่วมกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน และ เป็นหน้าที่ของเฉพาะเจ้าหน้าที่ความ
ปลอดภัยในการทำงาน ตามลำดับ รูปแบบรายงานนั้น ร้อยละ 46.67 มีการรายงานหลายรูปแบบ
รองลงไปร้อยละ 40.00 มีการรายงาน โดยการแจ้งในที่ประชุม
รายละเอียด ดังตารางที่ 4.35

ตารางที่ 4.35 รูปแบบรายงานเสนอแนะมาตรการปรับปรุงแก้ไข

รูปแบบ	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ
เป็นลายลักษณ์อักษร	2	13.33
แจ้งในที่ประชุม	6	40.00
ทางโทรศัพท์	-	-
ส่งจดหมายทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	-	-
ตอบมากกว่า 1 ข้อ	7	46.67
อื่น ๆ	-	-
รวม	15	100.00

4.3.2 การให้ความร่วมมือในการเสนอแนะมาตรการด้านความปลอดภัย

ร้อยละ 73.33 กล่าวว่า คณะกรรมการความปลอดภัย ให้ความร่วมมือในการ
เสนอแนะมาตรการปรับปรุงแก้ไขร่วมกับ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน รองลงไป
ร้อยละ 20.00 และ 6.67 กล่าวว่า คณะกรรมการความปลอดภัย เป็นผู้เสนอแนะแนวทางปรับปรุง
แก้ไขเองทั้งหมด และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานเป็นคนขงเรื่องแล้วขอความคิดเห็นจาก
คณะกรรมการความปลอดภัย ตามลำดับ

ซึ่งจะพบว่า การให้ความสำคัญของประธานคณะกรรมการความปลอดภัย ใน
เรื่องที่คณะกรรมการความปลอดภัย เสนอแนะนั้น ร้อยละ 100.00 กล่าวว่า เรื่องที่คณะกรรมการ
ความปลอดภัย เสนอผ่านทุกเรื่องและสามารถปฏิบัติได้ตามความเหมาะสม

4.3.3 ปัญหาอุปสรรคในการเสนอแนะมาตรการด้านความปลอดภัย ของ คณะกรรมการความปลอดภัย

รายละเอียด ดังตารางที่ 4.36

ตารางที่ 4.36 ปัญหาอุปสรรค แนวทางเสนอแนะมาตรการด้านความปลอดภัย

ปัญหาอุปสรรค	การแก้ไข	ผลความสำเร็จ
บางปัญหา การแก้ไขต้องใช้เวลาและใช้ งบประมาณสูงทำให้ระยะการดำเนิน งานยืดเยื้อ	แจ้งให้ คณะกรรมการความ ปลอดภัยทราบและเข้าใจ	ทุกคนเข้าใจ
เสนอไปแล้วผู้บริหารให้ชะลอการ ดำเนินการก่อน	เก็บข้อมูลไว้ นำเสนอเมื่อมี โอกาสเหมาะสม	สามารถดำเนินการได้ตาม ความเหมาะสม
ผู้รับผิดชอบในหน่วยงานไม่ให้ความ สนใจในการแก้ไข	นำเสนอแบบพ้องด้วยภาพ และเอาเข้าวาระติดตามงาน	ได้รับการตอบรับที่ดี ทั้งนี้ ต้องดูวัฒนธรรมองค์กร ด้วย
ข้อมูลไม่เพียงพอ ต้องหาข้อมูลเพิ่มเติม ทำให้เสียเวลารอ	ตั้งกรรมการกลุ่มย่อย ศึกษา เป็นกรณี	ส่วนใหญ่สำเร็จตาม เป้าหมาย
ความรอบคอบในการพิจารณาปัญหา ของ คณะกรรมการความปลอดภัย	ต้องใช้มติจากที่ประชุม	สามารถแก้ไขปัญหาได้
ประเด็นที่เสนอเยอะ ไม่ชัดเจน	ต้องคัดเลือกประเด็นปัญหา ที่เกี่ยวข้องก่อนนำเสนอเข้าที่ ประชุม	สามารถแก้ไขปัญหาได้
มุมมองของ คณะกรรมการความ ปลอดภัย และเจ้าของพื้นที่ไม่ตรงกัน บางครั้งทำให้เกิดข้อขัดแย้ง	อภิปรายในที่ประชุม ประธานเป็นผู้ตัดสิน	ได้รับการยอมรับกับทุกฝ่าย

4.3.4 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการเสนอแนะมาตรการด้านความปลอดภัย

จากการสัมภาษณ์โรงงานกลุ่มตัวอย่าง ถึงแนวทางหรือกลยุทธ์ในการ
เสนอแนะมาตรการด้านความปลอดภัย เพื่อให้มาตรการด้านความปลอดภัย ที่เสนอต่อนายจ้างมี
ประสิทธิภาพสูงสุด โดยใช้การประชุมความปลอดภัยของระดับบริหารร่วมพิจารณา มีความถี่สูงสุด
รองลงไปคือสื่อสารเรื่องความปลอดภัยให้คณะกรรมการความปลอดภัย รู้ให้มากที่สุด

รายละเอียดดังตารางที่ 4.37

ตารางที่ 4.37 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการเสนอแนะมาตรการด้านความปลอดภัย

ลำดับที่	ความถี่	รายละเอียด แนวทาง หรือกลยุทธ์
1	1	พยายามยกตัวอย่างให้เห็นถึงการปฏิบัติของผู้อื่น หรือยกข่าวสารที่เกิดขึ้นให้ทราบถึงอันตราย
2	1	ให้ความรู้ หรือส่ง คณะกรรมการความปลอดภัย ไปสัมมนาดูงาน
3	3	สื่อสารเรื่องความปลอดภัย ให้คณะกรรมการความปลอดภัย รู้มากที่สุด
4	1	การเสนอแนะมาตรการต่าง ๆ ต้องมีหลักการและเหตุผล แสดงที่มาที่ไปของปัญหา
5	2	ข้อเสนอแนะต้องเป็นประเด็นด้านความปลอดภัยและสามารถดำเนินการเพื่อปรับปรุงแก้ไขได้
6	5	ใช้การประชุม ความปลอดภัย ของระดับบริหารร่วมพิจารณา
7	1	ผู้บริหารระดับสูงต้องมีวิสัยทัศน์ด้านความปลอดภัย และให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานความปลอดภัย อย่างจริงจัง
8	2	มีนโยบายที่ชัดเจนในการบริหารจัดการความปลอดภัย
9	1	ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้น ๆ มาให้ข้อมูลเพิ่มเติมจะทำให้ไม่เสียเวลา
10	1	ใช้หลัก TQM (Problem Solving)
11	1	ข้อเสนอแนะได้รับการตอบสนอง เห็นผล
12	1	พูดถึงความเร่งด่วน และความจำเป็นให้ผู้บริหารทราบ

4.4 การส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านความปลอดภัย

ตามกฎหมายแรงงานกำหนดให้คณะกรรมการความปลอดภัย มีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรม ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบการ

ผู้วิจัยจึงได้ทำการสัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวนี้ ในเรื่องการดำเนินกิจกรรมรูปแบบ ประโยชน์ในการจัดกิจกรรม รวมถึงแนวทางหรือกลยุทธ์ในการดำเนินการ

ผลการวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

4.4.1 ผู้เสนอให้มีการจัดกิจกรรมความปลอดภัย

ร้อยละ 60.00 ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ กล่าวว่าผู้ที่เสนอให้มีการจัดกิจกรรมด้านความปลอดภัย คือ คณะกรรมการความปลอดภัย ทำหน้าที่เสนอร่วมกับ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน รองลงไป ร้อยละ 33.33 บอกว่า คณะกรรมการความปลอดภัย เป็นผู้เสนอ

4.4.2 รูปแบบกิจกรรม

พบว่ารูปแบบกิจกรรมได้จาก การศึกษาดูงาน , การแก้ไขปัญหาภายในสถานประกอบการ, และรูปแบบทั่วไปตามที่สถานประกอบการอื่น ๆ จัด ในสัดส่วนที่เท่า ๆ กัน

4.4.3 การส่งคณะกรรมการความปลอดภัยไปศึกษาดูงานการจัดกิจกรรมความปลอดภัย ภายนอกโรงงาน

ร้อยละ 46.67 ของโรงงานที่เข้าทำการศึกษา มีแผนกำหนดที่ชัดเจน ในการส่งคณะกรรมการความปลอดภัยไปศึกษาดูงาน การจัดกิจกรรมด้านความปลอดภัย ร้อยละ 33.33 มีการส่งคณะกรรมการความปลอดภัยไปศึกษาดูงาน แต่ไม่มีกำหนด เวลาชัดเจนแล้วแต่กิจกรรมที่มีและจัดขึ้นที่เหมาะสมกับองค์กร มีเพียงร้อยละ 20.00 ที่ไม่เคยส่งคณะกรรมการความปลอดภัยไปศึกษาดูงานการจัดกิจกรรม นอกสถานประกอบการเลย

4.4.4 ประโยชน์ที่ได้จากการส่งคณะกรรมการความปลอดภัยไปศึกษาดูงาน

จาก โรงงาน ที่ส่งคณะกรรมการความปลอดภัยไปศึกษาดูงานภายนอกสถานประกอบการ กล่าวถึงประโยชน์ในการส่งคณะกรรมการความปลอดภัย ไปศึกษาดูงาน มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.38

ตารางที่ 4.38 ประโยชน์ที่ได้รับจากการส่งคณะกรรมการความปลอดภัย ไปศึกษาดูงาน

ลำดับที่	ประโยชน์ที่ได้รับ
1	ทำให้คณะกรรมการความปลอดภัย สามารถแยกแยะได้ว่าตัวอย่างที่ไปดู ดีหรือไม่ดีกว่า ควรจะแก้ไขเพิ่มเติมอะไร
2	ทำให้ คณะกรรมการความปลอดภัย เกิดมุมมองในเชิงสร้างสรรค์
3	เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ และข้อมูลด้านความปลอดภัย

ตารางที่ 4.38 (ต่อ)

4	คณะกรรมการความปลอดภัย มีความรู้มากขึ้น
5	คณะกรรมการความปลอดภัย เข้าใจระบบบริหารจัดการความปลอดภัย มากขึ้น
6	มีโอกาสดูหน่วยงานอื่น เป็นการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
7	สามารถนำระบบที่พัฒนาในโรงงานหรือที่ที่ไปดูงานมาประยุกต์ใช้ในโรงงานได้

4.4.5 กิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงงานและได้รับความร่วมมือกับพนักงาน

พบว่า กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้พนักงานมีส่วนร่วม จะได้รับความร่วมมือกับพนักงานมาก เช่น กิจกรรมงานวันสัปดาห์ความปลอดภัย, กิจกรรมข้อเสนอแนะ, กิจกรรมการหยั่งรู้อันตราย , Risk Elimination Project , Unsafe Killer , กิจกรรม Behavior Based Safety เป็นต้น

4.4.6 ความแตกต่างในการจัดกิจกรรมความปลอดภัย กับขนาดของโรงงาน

เมื่อสอบถามถึงความแตกต่างในการจัดกิจกรรมภายในสถานประกอบการขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ ร้อยละ 60.00 กล่าวว่า การจัดกิจกรรมความปลอดภัย ในสถานประกอบการขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ มีความแตกต่างกัน และร้อยละ 33.33 กล่าวว่า การจัดกิจกรรมไม่มีความแตกต่างกัน โดยรายละเอียดของกิจกรรมที่ควรจัดในสถานประกอบการขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ที่ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ให้ข้อมูล มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.39

ตารางที่ 4.39 กิจกรรมที่ควรจัดในสถานประกอบการขนาดเล็กและขนาดใหญ่

ขนาดของสถานประกอบการ	กิจกรรมที่ควรจัด
กิจการ	
ขนาดเล็ก	Safety Talk, Morning Talk Unsafe Killer KYT กิจกรรมส่งเสริม กระตุ้นด้านจิตสำนึกความปลอดภัย
ขนาดใหญ่	Safety Week กิจกรรมร่วมกับชุมชน Unsafe Killer จัดกิจกรรมที่ให้พนักงานมีส่วนร่วม กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างพนักงานแต่ละแผนก

4.4.7 จำนวนพนักงานกับการจัดกิจกรรมความปลอดภัย

เมื่อสอบถามว่าจำนวนพนักงานมีผลต่อการจัดกิจกรรมด้านความปลอดภัยหรือไม่ ร้อยละ 66.67 กล่าวว่า จำนวนพนักงานมีผลต่อการจัดกิจกรรมความปลอดภัย มีเพียงร้อยละ 33.33 ที่กล่าวว่า จำนวนพนักงานไม่มีผลต่อการจัดกิจกรรมความปลอดภัย

4.4.8 ผู้มีส่วนช่วยให้การดำเนินกิจกรรมความปลอดภัย ประสบความสำเร็จ

ผู้ที่มีส่วนช่วยให้การดำเนินกิจกรรมด้านความปลอดภัยประสบความสำเร็จ ล่วงทุกครั้งที่เกิดขึ้น ร้อยละ 46.67 กล่าวว่า คณะกรรมการความปลอดภัย มีส่วนช่วยให้การดำเนินกิจกรรมประสบความสำเร็จ รองลงไปร้อยละ 26.67 เป็นทีมงานที่จัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ

4.4.9 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการจัดทำกิจกรรมด้านความปลอดภัย ให้ประสบผลสำเร็จ และได้รับความร่วมมือจากพนักงาน

พบว่า การเน้นการมีส่วนร่วมของพนักงานทุกคน และผู้บังคับบัญชาต้องให้ความสำคัญ โดยต้องมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วย มีความถี่สูงสุด รองลงไปคือ ผลักดันให้คณะกรรมการความปลอดภัยมีส่วนร่วมมากที่สุด และเน้นที่การประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนทราบ รายละเอียดดังตารางที่ 4.40

ตารางที่ 4.40 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการจัดทำกิจกรรมด้านความปลอดภัย ให้ประสบผลสำเร็จ

ลำดับที่	ความถี่	แนวทางหรือกลยุทธ์
1	2	ให้ทุกหน่วยงานเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรม โดยจัดให้มีประธานหรือหัวหน้าในการจัดกิจกรรม ที่เป็นตัวแทนของแผนก
2	1	ปลูกฝังให้พนักงานเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่พนักงานจะได้รับ จะได้รับความร่วมมือกับพนักงาน
3	1	รณรงค์ กระตุ้น ให้ของรางวัลบ้าง
4	4	เน้นการมีส่วนร่วมของพนักงานทุกคน และผู้บังคับบัญชาต้องให้ความสำคัญ โดยต้องมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วย
5	3	ผลักดันให้ คณะกรรมการความปลอดภัย มีส่วนร่วมมากที่สุด
6	3	เน้นที่การประชาสัมพันธ์ ให้ทุกคนทราบ

ตารางที่ 4.40 (ต่อ)

7	1	ตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน มีการสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมแต่ละไตรมาส ให้ผู้บริหารและ คณะกรรมการความปลอดภัย ทราบ
8	1	การให้การศึกษาอบรมให้เข้าใจให้พนักงานมีความรู้และทัศนคติที่ดีในด้านความปลอดภัย
9	1	จัดตั้งทีมงานเฉพาะกิจ โดยดึงพนักงานในแต่ละแผนกมาเป็นกรรมการจัดงาน โดยที่พนักงานคนนั้นจะกลับไปประชาสัมพันธ์ในแผนกของตนเอง
10	1	สำรวจความสนใจในกิจกรรมกับพนักงานก่อนถ้าพนักงานให้ความสนใจในกิจกรรมนั้น ๆ จึงทำ จะทำให้ได้รับความร่วมมือกับพนักงาน

4.5 การกำหนดระเบียบด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ตามกฎหมายแรงงานกำหนดให้ คณะกรรมการความปลอดภัย มีหน้าที่ กำหนด ระเบียบ มาตรฐานความปลอดภัยในการทำงานของสถานประกอบการเพื่อเสนอต่อนายจ้าง

ผู้วิจัยจึงได้ทำการสัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวในเรื่อง การดำเนินการ รูปแบบ การประชาสัมพันธ์ กฎระเบียบ การบังคับใช้ การปรับปรุง ตลอดจนแนวทางหรือกลยุทธ์ในการกำหนด ระเบียบด้านความปลอดภัย ผลการวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

4.5.1 ผู้ทำหน้าที่กำหนดระเบียบด้านความปลอดภัย

ร้อยละ 60.00 กล่าวว่าคณะกรรมการความปลอดภัย มีส่วนในการกำหนด กฎระเบียบด้านความปลอดภัย ร่วมกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานหรือหน่วยงานความปลอดภัย รองลงไปร้อยละ 33.33 กล่าวว่า คณะกรรมการความปลอดภัย เป็นผู้เสนอกฎระเบียบด้านความปลอดภัย

4.5.2 รูปแบบของกฎระเบียบความปลอดภัย

รูปแบบของกฎระเบียบความปลอดภัย ที่กำหนดขึ้นนั้น ได้มาจากการประเมิน ความเสี่ยงในสถานที่ทำงาน , จากการตรวจพบปัญหาในสถานที่ทำงาน , จากมติที่ประชุม และจาก มาตรฐาน บริษัทแม่ ในสัดส่วนเท่า ๆ กัน

4.5.3 การประชาสัมพันธ์กฎระเบียบความปลอดภัย

เมื่อสอบถามถึงการประชาสัมพันธ์กฎระเบียบความปลอดภัย ให้พนักงานทราบ พบว่า ส่วนใหญ่ใช้วิธีการอบรม, จัดทำคู่มือและการติดประกาศให้ทุกคนทราบในสัดส่วนเท่า ๆ กัน

ซึ่งร้อยละ 93.33 ของกลุ่มตัวอย่าง กล่าวว่า คณะกรรมการความปลอดภัย มีส่วนช่วยประชาสัมพันธ์กฎระเบียบ โดยวิธีการต่าง ๆ มีเพียงร้อยละ 6.67 ที่กล่าวว่าการประกาศกฎระเบียบใหม่ ๆ เป็นอำนาจของผู้บริหาร และมีการติดประกาศไว้ที่บอร์ดของแต่ละแผนก เพื่อประชาสัมพันธ์ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ผ่านอินเทอร์เน็ต

สำหรับการทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์กฎระเบียบความปลอดภัย ของคณะกรรมการความปลอดภัยส่วนใหญ่ใช้วิธีการชี้แจงภายในหน่วยงานตนเอง ตอบข้อซักถาม แลกเปลี่ยนแนวทางดำเนินการ โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.41

ตารางที่ 4.41 วิธีการประชาสัมพันธ์กฎระเบียบความปลอดภัย ของคณะกรรมการความปลอดภัย

ลำดับที่	ความถี่	วิธีการ
1	4	ช่วยสื่อสารภายในแผนกของตนเอง
2	6	ชี้แจงภายในหน่วยงานตนเอง ตอบข้อซักถามแลกเปลี่ยนแนวทางดำเนินการ
3	2	Safety Talk ภายในหน่วยงานของตนเอง

4.5.4 การบังคับใช้กฎระเบียบ

การบังคับใช้กฎระเบียบความปลอดภัย พบว่า ร้อยละ 60.00 มีรูปแบบการบังคับใช้กฎระเบียบที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความรุนแรงในแต่ละเรื่อง รองลงไปร้อยละ 26.66 มีการบังคับใช้กฎระเบียบอย่างเข้มงวด รายละเอียด ดังตารางที่ 4.42

ตารางที่ 4.42 การบังคับใช้กฎระเบียบความปลอดภัย

การบังคับใช้กฎระเบียบ	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ
มีการอนุโลม	1	6.67
เข้มงวด	4	26.66
ช่วงแรกอนุโลมเมื่อทุกคนรู้แล้วก็เข้มงวด	1	6.67
ขึ้นอยู่กับความรุนแรงในแต่ละเรื่อง	9	60.00
รวม	15	100.00

4.5.5 แนวทางการลงโทษผู้กระทำผิด

สำหรับแนวทางในการลงโทษผู้กระทำผิดกฎระเบียบความปลอดภัย มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.43

ตารางที่ 4.43 แนวทางการลงโทษ ผู้กระทำผิดกฎระเบียบความปลอดภัย และผลความสำเร็จ

โรงงาน ที่	แนวทางการลงโทษผู้กระทำผิด	ผลความสำเร็จ
1	แจ้งไปให้หัวหน้างานทราบ ให้หน่วยงานเป็นผู้ดำเนินการสอบสวนและแก้ไขปัญหา	ได้รับความร่วมมือกับทุกหน่วยงาน
2	รายงานให้หน่วยงานทราบถึงการไม่ดำเนินการตามมาตรฐาน (สำหรับพนักงาน) มีระเบียบการควบคุมผู้รับเหมาที่ชัดเจนให้เขาปฏิบัติ (สำหรับผู้รับเหมา)	ทุกคนให้ความร่วมมือ
3	ตักเตือน แต่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร	ได้รับความร่วมมือดี ไม่มีใครฝ่าฝืน
4	ตามระเบียบของฝ่ายบุคคล (สำหรับพนักงาน) ใบเตือน ให้ออก (สำหรับผู้รับเหมา)	ได้รับความร่วมมือดี
5	ดูความรุนแรง	ไม่มีใครฝ่าฝืน

ตารางที่ 4.43 (ต่อ)

6	คู่มือระดับความรุนแรง	ได้ผล ไม่พบผู้กระทำผิด
7	ออกใบแจ้งเตือน ส่งให้ผู้บังคับบัญชา (สำหรับพนักงาน) ถ้าเจอครั้งแรกจะบัตร ครั้งที่ 2 จะบัตร และยึดบัตร ครั้งต่อไปให้ออก (สำหรับ ผู้รับเหมา)	ไม่มีผู้กระทำผิดซ้ำ
8	ดักเตือนด้วยวาจา และเป็นลายลักษณ์อักษร ประเมินเงินเดือน ตัดโบนัส	ทุกคนเข้าใจและปฏิบัติตามกฎระเบียบ
9	หยุดงาน ไล่ออก เรียกอบรมใหม่	ทุกคนให้ความร่วมมือดี ไม่กล้าฝ่าฝืน
10	ให้ใบเตือนและขึ้น Black list	สามารถควบคุมผู้ปฏิบัติ ระดับของ ผู้รับเหมา และคัดเลือกเพื่อให้ได้ ผู้รับเหมาที่มีคุณภาพ
11	มีผลต่อโบนัส (สำหรับพนักงาน) ไล่ออก (สำหรับผู้รับเหมา)	ได้รับความร่วมมือดี
12	แจ้ง ดักเตือน	ไม่เกิดอุบัติเหตุขึ้น
13	เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบของฝ่ายบุคคล	ได้รับความร่วมมือดี
14	จดชื่อให้แผนก เพื่อให้แผนกดักเตือน เข้าประชุม คณะกรรมการความปลอดภัย ให้ พิจารณากรณีที่เป็นเรื่องร้ายแรง	ได้รับความร่วมมือดี
15	เตือนด้วยวาจา ไม่มีลายลักษณ์อักษร	ได้รับความร่วมมือดี

4.5.6 การควบคุมเพื่อให้พนักงานผู้รับเหมาปฏิบัติ ตามระเบียบและการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัย

ร้อยละ 100.00 ของโรงงานกลุ่มตัวอย่าง กล่าวว่า พนักงานและผู้รับเหมาให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎระเบียบดี

4.5.7 ผู้มีหน้าที่ตรวจสอบ ควบคุม เพื่อให้พนักงานปฏิบัติตามกฎระเบียบ

การควบคุมเพื่อให้พนักงานผู้รับเหมาปฏิบัติตามกฎระเบียบนั้น ร้อยละ 40.00 กล่าวว่า เป็นหน้าที่ของพนักงานในโรงงานช่วยตรวจสอบ รองลงไปร้อยละ 33.33 หน่วยงานความปลอดภัย เป็นผู้ตรวจสอบ ควบคุม เพื่อให้พนักงานปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัย

รายละเอียด ดังตารางที่ 4.44

ตารางที่ 4.44 ผู้มีหน้าที่ตรวจสอบ ควบคุม เพื่อให้พนักงานปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัย

ผู้มีหน้าที่ตรวจสอบควบคุม	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ
หน่วยงานความปลอดภัย เป็นผู้ตรวจสอบ	5	33.33
พนักงานในโรงงานช่วยตรวจสอบ	6	40.00
ตอบมากกว่า 1 ข้อ	3	20.00
อื่น ๆ	1	6.67
รวม	15	100.00

4.5.8 ระยะการปรับปรุงกฎระเบียบความปลอดภัย

พบว่า ร้อยละ 73.34 กล่าวว่ามีการปรับปรุงกฎระเบียบทุกครั้ง เมื่อพบปัญหา รองลงไป ร้อยละ 13.33 ปรับปรุงกฎระเบียบเมื่อถึงระยะเวลาที่กำหนด และทำครั้งเดียวในสัดส่วนที่เท่ากัน

โดยร้อยละ 100.00 ของโรงงานกลุ่มตัวอย่าง กล่าวว่าผู้บริหารมีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดกฎระเบียบความปลอดภัย

4.5.9 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการกำหนดระเบียบด้านความปลอดภัย

แนวทางหรือกลยุทธ์ในการกำหนดระเบียบด้านความปลอดภัย ให้มีประสิทธิภาพ และได้รับความร่วมมือจากพนักงานพบว่า การให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนเสนอข้อคิดเห็น มีความถี่สูงสุด รองลงไปคือต้องประชาสัมพันธ์อบรมให้ทุกคนได้ทราบ, ทุกส่วนงานที่เกี่ยวข้องพบทบทวนก่อนประกาศใช้ รายละเอียด ดังตารางที่ 4.45

ตารางที่ 4.45 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการกำหนดระเบียบด้านความปลอดภัย

ลำดับ ที่	ความถี่	รายละเอียด แนวทางหรือกลยุทธ์
1	1	กฎระเบียบอะไรก็ตามต้องอยู่บนพื้นฐานของการปฏิบัติได้จริง
2	1	ชี้ปัญหาและประโยชน์ที่จะได้ ประชาสัมพันธ์ให้รู้ ให้เขาเข้าใจถึงปัญหา จะได้รับความร่วมมือจากเขา
3	1	วิเคราะห์สาเหตุว่าทำไมถึงมีผู้ฝ่าฝืนหรือกระทำผิดเพื่อพิจารณากฎระเบียบว่าเหมาะสมหรือไม่
4	1	หาข้อมูลในการปฏิบัติของหน่วยงานก่อนที่จะนำไปกำหนดกฎระเบียบ เพื่อให้รู้ถึงข้อจำกัด
5	2	เป็นไปตามกฎหมาย
6	1	เป็น Best Practice ของบริษัท ฯ
7	3	ให้ผู้ปฏิบัติมีส่วนเสนอข้อคิดเห็น
8	2	ต้องให้ทุกส่วนงานที่เกี่ยวข้องทบทวนก่อนประกาศใช้
9	1	เป็นกฎระเบียบที่สมเหตุสมผล ตรงประเด็น สามารถควบคุมความเสี่ยงได้
10	2	ประชาสัมพันธ์ อบรมให้ทุกคนได้ทราบ
11	1	มีการตรวจติดตาม มีกระบวนการแก้ไขและติดตามการแก้ไข
12	2	คุยในที่ประชุม เพื่อให้ที่ประชุมให้การยอมรับเพราะที่ประชุมมาจากหลายหน่วยงานถ้าที่ประชุมเห็นชอบ การดำเนินงานจะง่าย
13	1	ผู้บริหารต้องเป็นตัวอย่างที่ดีให้พนักงานเห็น
14	1	มีรางวัลให้สำหรับผู้ปฏิบัติตามกฎระเบียบเป็นอย่างดี
15	1	ให้หัวหน้างานดูแลควบคุมงานเพราะกฎระเบียบที่ออกมาเป็นที่ยอมรับของทุกคนแล้ว
16	1	มีป้าย Safety Sign ที่ชัดเจน
17	1	เคร่งครัดระเบียบ และมีการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง
18	2	กฎระเบียบที่ออกมาต้องเหมาะสมกับพื้นที่ การปฏิบัติงาน

4.6 การจัดทำนโยบาย แผนงานประจำปี โครงการหรือกิจกรรมด้านความปลอดภัย เสนอต่อนายจ้าง

กฎหมายแรงงานกำหนดให้คณะกรรมการความปลอดภัย มีหน้าที่ในการจัดทำนโยบาย แผนงานประจำปี โครงการหรือกิจกรรมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อป้องกันและลดการเกิดอุบัติเหตุ การประสบอันตราย หรือการเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากการทำงาน หรือความไม่ปลอดภัยในการทำงาน เพื่อนำเสนอต่อนายจ้าง ผู้เกี่ยวข้องได้ทำการสัมมนา เกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว ในเรื่อง การดำเนินการ รูปแบบ ปัญหา อุปสรรค และรวมถึงกลยุทธ์ในการดำเนินการ ผลการวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

4.6.1 การจัดทำแผนงานประจำปี

ร้อยละ 66.67 กล่าวว่า การจัดทำแผนงานประจำปี เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน แล้วนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย คณะกรรมการความปลอดภัย เป็นผู้ให้คำแนะนำเพิ่มเติม หรือปรับปรุงแผน รองลงไปร้อยละ 20.00 มีการดำเนินงานร่วมกันหลายหน่วยงาน ทั้ง แผนกที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการความปลอดภัย และหน่วยงานความปลอดภัย

4.6.2 รูปแบบของแผนงานความปลอดภัย

รูปแบบของแผนงานความปลอดภัย นั้น พบว่า การจัดทำแผนงานความปลอดภัย ได้มาจาก การประเมินความเสี่ยงภายในโรงงาน , จากอุบัติเหตุหรือความไม่ปลอดภัยที่เกิดขึ้น และการดำเนินการตามมาตรฐานกฎหมายและมาตรฐานของบริษัทแม่ ในสัดส่วนที่เท่า ๆ กัน

4.6.3 การลงรายละเอียดข้อมูลในแผนงานความปลอดภัย

ร้อยละ 86.87 กล่าวว่า การจัดทำแผนงาน ควรทำแผนรวมที่เรียกว่าแผนแม่บท และแยกทำแผนย่อยทั้งหมดอีกครั้ง ที่เป็นแผนสนับสนุน ที่ให้ข้อมูล รายละเอียดมากขึ้น มีเพียงร้อยละ 13.33 เท่านั้นที่กล่าวว่า จัดทำแผนรวมทั้งหมดโดยระบุงบประมาณค่าใช้จ่าย ผู้รับผิดชอบ รวมถึงรายละเอียดทั้งหมดอื่น ในแผนเดียวกัน

4.6.4 ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติตามแผนงานและการแก้ไขปัญหา

ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติตามแผนงานและการแก้ไขปัญหา มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.46

ตารางที่ 4.46 ปัญหาอุปสรรค ในการปฏิบัติตามแผนงาน แนวทางแก้ไขและผลความสำเร็จ

ปัญหาอุปสรรค	การแก้ไข	ผลความสำเร็จ
ทำไม่ได้ตามแผน มีการเลื่อนแผน	-คนที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องต้อง ประสานงาน -ปรับแผนให้ตรงกับการ ดำเนินงานจริง	สามารถทำได้ ไม่หลุด แผน
การมีส่วนร่วมในแผนของพนักงาน ผู้รับเหมา น้อย	วิเคราะห์หาสาเหตุ สรุปประเด็น ปัญหาให้ผู้บริหารทราบ	ได้รับความร่วมมือกับ พนักงานผู้รับเหมา เพิ่มขึ้น
งบประมาณไม่พอเนื่องจากบาง กิจกรรมใช้งบประมาณมากเกินไป	เสนอเป็นงบประมาณพิเศษ	สามารถทำได้ตาม แผน
ระยะเวลา มีงานเร่งด่วน จนไม่ สามารถทำได้ตามแผน	พยายามทำแผน ให้มีการ ดำเนินงานตั้งแต่ต้นปี	ทำให้ไม่หลุดแผนใน ปีนั้น ถึงแม้จะมีการ เลื่อนก็ตาม

4.6.5 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการจัดทำแผนงาน ความปลอดภัย ให้ประสบ

ความสำเร็จ

จากการสัมภาษณ์โรงงานกลุ่มตัวอย่างถึงแนวทางหรือกลยุทธ์ในการจัดทำแผนงานความปลอดภัย เพื่อเสนอต่อนายจ้างให้ประสบความสำเร็จ พบว่า แผนงานที่เกี่ยวข้องกับคนหลายฝ่ายต้องให้หน่วยงานนั้น ๆ ได้ทราบและขอความคิดเห็นจากเขาด้วย เพื่อเขาจะได้มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามแผน มีความถี่สูงสุด รายละเอียดดังตารางที่ 4.47

ตารางที่ 4.47 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการจัดทำแผนงานความปลอดภัย

ลำดับที่	ความถี่	รายละเอียดแนวทางหรือกลยุทธ์
1	1	ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในการดำเนินงานตามแผน
2	2	กำหนดแผนให้เหมาะสมกับองค์กร เรื่องที่จะทำควรพิจารณาถึงความจำเป็น ความเหมาะสม
3	1	เป็นไปตามกฎหมาย
4	1	แผนงานต่าง ๆ จะถูกกำหนดเป็น KPI ของแผนกความปลอดภัยโดยตรง
5	1	มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกันในระดับ คณะกรรมการความปลอดภัย แผนกความปลอดภัย และระดับบริหาร
6	1	นำแผนงานที่เป็นปัญหาจากปีที่ผ่านมาเป็นข้อมูลในปีถัดไป และหาแนวทางป้องกันแก้ไข
7	1	เป็นนโยบายที่ชัดเจน ผู้บริหารเป็นตัวอย่างที่ดี และพิจารณาถึงแนวทางที่จะดำเนินการให้ได้ตามแผน
8	1	ต้องติดตามความก้าวหน้าตามแผนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง
9	2	แผนงานที่เกี่ยวข้องกับคนหลายฝ่ายต้องให้หน่วยงานนั้น ๆ ได้ทราบและขอความคิดเห็นจากเขาดด้วย เพื่อเขาจะได้มีส่วนร่วม และให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามแผน
10	1	ทำตามลักษณะความเสี่ยงหรือลักษณะของวัฒนธรรมองค์กร อย่าทำตามกระแส ให้เข้าใจว่า พนักงานถึงแม้จะจบสูงแค่ไหนก็มีลิมิตกันได้ ดังนั้นต้องทำตามแผน เช่น การอบรมทบทวนซ้ำ
11	1	มีการตรวจสอบและให้ทุกคนมีส่วนร่วมมาก ๆ
12	1	ทบทวนจากภาพรวมกิจกรรม แผนงาน อุบัติเหตุ การประชุมระดับบริหาร ก่อนกำหนดแผนงาน
13	1	แผนงานต้องสามารถปฏิบัติได้จริง และสามารถแก้ไขปัญหาก็ได้จริง ทั้งนี้ต้องผ่านการพิจารณาอย่างรอบคอบ
14	1	รู้ถึงความเสี่ยงปัจจุบันของโรงงานให้ได้ แผนงานควรเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของทุกคนด้วย ต้องไม่ใช่เรื่องไกลตัวผู้ปฏิบัติ พนักงานเห็นประโยชน์ของการกระทำอย่างแท้จริง

4.7 การจัดทำโครงการแผนการฝึกอบรมด้านความปลอดภัย เสนอต่อนายจ้าง

หน้าที่หลักข้อหนึ่งตามกฎหมายแรงงานของคณะกรรมการความปลอดภัย คือ จัดทำโครงการหรือแผนการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน รวมถึงการอบรมเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบในด้านความปลอดภัย ของ ลูกจ้าง หัวหน้างาน ผู้บริหาร นายจ้าง และบุคลากรทุกระดับ เพื่อนำเสนอต่อนายจ้าง

ผู้วิจัยจึงได้ทำการสัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวในเรื่อง การดำเนินการ รูปแบบ รวมถึง กลยุทธ์ในการจัดทำโครงการ หรือแผนการอบรม ผลการวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

4.7.1 ผู้จัดทำแผนการฝึกอบรม

ร้อยละ 60.00 กล่าวว่าหน่วยงานฝึกอบรมเป็นผู้จัดทำแผนการฝึกอบรม โดยมี หน่วยงานความปลอดภัย และ คณะกรรมการความปลอดภัย เป็นผู้ทบทวน และปรับปรุงแผน โดย ผ่านการประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย ส่วนร้อยละ 20.00 ของโรงงานกลุ่มตัวอย่างจะมี เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน เป็นผู้จัดทำแผนการฝึกอบรมทั้งหมด

4.7.2 จำนวนหลักสูตรอบรมกับทัศนคติด้านความปลอดภัย

พบว่า ร้อยละ 73.33 กล่าวว่า จำนวนหลักสูตรการฝึกอบรม มีผลต่อการ ปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยของพนักงานโดยให้เหตุผลว่าเป็นการเพิ่มความรู้ และมีทัศนคติที่ดีในเรื่อง ความปลอดภัย มีเพียงร้อยละ 20.00 ระบุว่าจำนวนหลักสูตรการฝึกอบรมไม่มีผลต่อการปฏิบัติเพื่อ ความปลอดภัยของพนักงาน

4.7.3 จำนวนหลักสูตรที่จัดอบรมของโรงงานกลุ่มตัวอย่าง

พบว่า ร้อยละ 66.67 ของโรงงานกลุ่มตัวอย่าง มีการจัดอบรมพนักงานและ ผู้รับเหมาด้านความปลอดภัย มากกว่า 15 หลักสูตรต่อปี ร้อยละ 26.66 มีจำนวนหลักสูตรอบรม ด้านความปลอดภัย น้อยกว่า 15 หลักสูตรต่อปี

จะเห็นว่า หลักสูตรฝึกอบรมด้านความปลอดภัย นั้นได้มาจาก ความจำเป็นใน การฝึกอบรมของแต่ละบุคคลที่หน่วยงานส่งให้เป็นส่วนใหญ่ รองลงไป ได้จาก การประเมินความ เสี่ยงภายในโรงงาน ปัญหาอุบัติเหตุและความไม่ปลอดภัย ที่เกิดขึ้นในโรงงาน ตามลำดับ

4.7.4 วิทยากรที่อบรม

โรงงานกลุ่มตัวอย่าง กล่าวว่า วิทยากรที่ใช้ในการอบรมจะใช้วิทยากรภายในที่ มีความรู้เฉพาะในเรื่องอบรม และมีใช้วิทยากร ภายนอก อบรมในบางหลักสูตร

ซึ่งเมื่อสอบถามถึงความแตกต่างระหว่างการใช้วิทยากรภายในและภายนอก พบว่า ร้อยละ 73.33 กล่าวว่า วิทยากรภายในและวิทยากรภายนอกมีความแตกต่างกันและมีข้อดี ข้อเสีย ต่างกันรายละเอียดดังตารางที่ 4.48 (ก) และ (ข)

ตารางที่ 4.48 (ก) ข้อดีและข้อเสียของการใช้วิทยากรภายใน ในการอบรมด้านความปลอดภัย

วิทยากรภายใน	
ข้อดี	ข้อเสีย
คนภายในรู้ปัญหาของโรงงานเมื่ออบรม สามารถเน้นได้ตรงประเด็น	ประสบการณ์น้อย รู้แต่เรื่องภายในโรงงานที่รู้อยู่แล้ว
คนภายในมีความคุ้นเคย ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม กล้าถามและคนภายในรู้ปัญหาทำให้รู้แนวทางในการตอบ	
มีเนื้อหาที่ตรงประเด็น และเกี่ยวข้องกับงานโดยตรง	

ตารางที่ 4.48 (ข) ข้อดีและข้อเสียของการใช้วิทยากรภายนอก ในการอบรมด้านความปลอดภัย

วิทยากรภายนอก	
ข้อดี	ข้อเสีย
คนให้ความสนใจ	ไม่รู้วัฒนธรรมองค์กร
สามารถสร้างบรรยากาศในการอบรมได้ดี	ไม่รู้จุดเสี่ยงและปัญหาในองค์กร
มีความน่าเชื่อถือ	
มีความรู้ในหลักการและทฤษฎี	
มีประสบการณ์มาก	
มีอุปกรณ์ช่วยสอนที่พร้อม	

4.7.5 ความร่วมมือในการส่งพนักงานเข้าอบรม รวมถึงการประชาสัมพันธ์ หลักสูตร

ฝึกอบรม

เกือบทั้งหมดของโรงงานกลุ่มตัวอย่างมี การประชาสัมพันธ์การฝึกอบรม โดยการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ให้กับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อนที่จะมีการจัดให้มีการฝึกอบรม ในแต่ละเดือน

ซึ่งผู้ที่ดำเนินการจัดคนเข้าอบรมตามหลักสูตร ร้อยละ 66.67 กล่าวว่า เป็นหน้าที่ของหน่วยงานฝึกอบรม รองลงไป ร้อยละ 20.00 และ 13.33 มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน และ แต่ละแผนก เป็นผู้ดำเนินการจัดคนเข้าอบรม ตามลำดับ

เมื่อสอบถามถึง การให้ความร่วมมือในการส่งพนักงานเข้าอบรม ของแต่ละแผนก พบว่า ร้อยละ 66.67 กล่าวว่าแต่ละแผนก ให้ความร่วมมือดี ร้อยละ 26.66 กล่าวว่าแล้วแต่หลักสูตรที่ฝึกอบรม ร้อยละ 6.67 กล่าวว่า มีบางแผนกเท่านั้นที่ หัวหน้างานไม่ให้ความสนใจในการส่งคนเข้าอบรม

4.7.6 การให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรของผู้บริหาร

การให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารนั้น โรงงานกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 100.00 กล่าวว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากร ในด้านการอบรม โดยจะมีเป้าหมายที่ชัดเจน ในการอบรมพนักงานให้ได้ตามเป้าหมาย

4.7.7 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการจัดทำโครงการหรือแผนการฝึกอบรมด้านความ

ปลอดภัย

จากการสัมภาษณ์โรงงานกลุ่มตัวอย่าง ถึงแนวทางหรือกลยุทธ์ในการจัดทำโครงการหรือแผนการฝึกอบรมด้านความปลอดภัย เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด พบว่าการจัดทำแผนการฝึกอบรมที่ชัดเจน และจัดคนให้เหมาะสมกับหลักสูตรการฝึกอบรม มีความถี่สูงสุด รองลงไปคือ ต้องมีแผนกฝึกอบรม คอยดูแลแผน ตามความจำเป็นในการฝึกอบรม และแผนการฝึกอบรมของแต่ละแผนก และ พยายามเอาเรื่องที่ใกล้ตัวผู้เข้ารับการฝึกอบรม มาอบรม รายละเอียดดังตารางที่ 4.49

ตารางที่ 4.49 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการจัดทำโครงการหรือแผนการฝึกอบรม

ลำดับที่	ความถี่	รายละเอียดแนวทางหรือกลยุทธ์
1	1	แจ้งล่วงหน้า เพื่อให้พนักงานที่ทำงานเป็นกะทราบ
2	1	แจ้งหัวหน้างานให้ทราบ
3	1	มีบทลงโทษ กรณีที่ใครไม่ให้ความสนใจในการเข้าอบรมด้านความปลอดภัย
4	3	ต้องมีแผนก อบรม คอยดูแลแผน ตามความจำเป็นในการฝึกอบรม และแผนการฝึกอบรมของแต่ละแผนก
5	1	มีเป้าหมายในการอบรมด้านความปลอดภัยที่ชัดเจน จัดเป็นเป้าหมายของโรงงาน (Site goal)
6	1	เมื่อถึงเวลาอบรม แผนกฝึกอบรมต้องประสานงานก่อนเพื่อแจ้งเตือนอีกครั้ง
7	2	พยายามเอาเรื่องที่ใกล้ตัวผู้เข้ารับการฝึกอบรม มาอบรม
8	2	เข้าใจธรรมชาติของคน โดยนำเรื่อง Lesson learn อะไรที่เขาเจอเป็นประจำ เขาจะสนใจ พยายามให้เห็นภาพ แต่ต้องดูว่าเป็นคนกลุ่มไหน ถ้าเป็นผู้รับเหมาต้องให้เห็นภาพมาก ๆ
9	2	วิทยากรต้องมีประสบการณ์
10	1	หลักสูตรที่จัดควรเป็นหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับงานและบังคับหลักสูตรที่จำเป็น
11	1	มีการประเมินผลการดำเนินงานทุกสิ้นปี
12	2	เชิญวิทยากรข้างนอก เพื่อความน่าเชื่อถือ
13	1	เป็นหลักสูตรที่เหมาะสม สามารถควบคุมความเสี่ยงได้
14	4	จัดทำแผนการฝึกอบรมที่ชัดเจน และจัดคนให้เหมาะสมกับหลักสูตรการฝึกอบรม
15	1	ทุกครั้งที่มีการอบรม จัดให้มีการประเมินผลผู้เข้าอบรม

4.8 การติดตามผลความคืบหน้าเรื่องที่เสนอแนะข้าง

หน้าที่หลักอีกข้อหนึ่งของคณะกรรมการความปลอดภัย คือ การติดตามผลความคืบหน้าเรื่องที่เสนอแนะข้าง

ผู้วิจัยจึงได้ทำการสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบ การดำเนินการ ความถี่ ผลที่ได้จากการติดตามและกลยุทธ์ในการติดตามผลความคืบหน้า เรื่องที่เสนอจากนายจ้าง ซึ่งผลการวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

4.8.1 ผู้ที่ทำหน้าที่ในการติดตามผลความคืบหน้าเรื่องที่เสนอนายจ้าง

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์กล่าวว่า ผู้ที่ทำหน้าที่ในการติดตามผลความคืบหน้าเรื่องที่เสนอนายจ้าง เป็นการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน และ คณะกรรมการความปลอดภัย ในอัตราส่วนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 46.67

4.8.2 รูปแบบการติดตามผลความคืบหน้าเรื่องที่เสนอนายจ้าง

รูปแบบของการติดตามผลความคืบหน้า นั้น พบว่าส่วนใหญ่มีการติดตามโดยการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ รองลงไปคือใช้ที่ประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย และการเดินตรวจความปลอดภัย ของคณะกรรมการความปลอดภัย ในการติดตามผลความคืบหน้า ในสัดส่วนที่เท่ากัน

4.8.3 ความถี่ในการติดตาม

ร้อยละ 53.33 ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ กล่าวว่ามีการติดตาม ผลความคืบหน้า เดือนละ 1 ครั้ง รองลงไป ร้อยละ 40.00 มีการติดตาม ผลความคืบหน้า โดยใช้หลากหลายวิธีการเช่น ก่อนประชุม ,ตามกำหนดเวลาแล้วเสร็จของงาน หรือ 1-2 สัปดาห์ ต่อ 1 ครั้ง เป็นต้น รายละเอียด ดังตารางที่ 4.50

ตารางที่ 4.50 ความถี่ในการติดตามผลความคืบหน้าเรื่องที่เสนอนายจ้าง

ความถี่	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ
ทุก 1 เดือนต่อครั้ง	8	53.33
น้อยกว่า 1 เดือนต่อครั้ง	-	-
มากกว่า 1 เดือนต่อครั้ง	-	-
ขึ้นอยู่กับงาน	1	6.67
อื่น ๆ (ใช้หลายวิธี)	6	40.00
รวม	15	100.00

4.8.4 ผลการตรวจติดตามการแก้ไขหรือความคืบหน้าในการดำเนินการ

ร้อยละ 80.00 ของโรงงานกลุ่มตัวอย่าง กล่าวว่า ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามที่คณะกรรมการความปลอดภัย เสนอ ซึ่งมีเพียงร้อยละ 6.67 เท่านั้นที่กล่าวว่า จะมีบางงานเท่านั้น ที่ต้องใช้งบประมาณสูง ต้องรอการทำงานงบประมาณก่อน จึงทำให้ล่าช้า แต่ร้อยละ 100.00 ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์กล่าวว่าถึงแม้บางงานที่ต้องใช้งบประมาณสูง แต่ถ้าประเมินแล้วมีความจำเป็น ก็สามารถดำเนินการได้ทันที

4.8.5 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการติดตามผลความคืบหน้า เรื่องที่เสนอแนะ

จากการสัมภาษณ์โรงงานกลุ่มตัวอย่าง ถึงแนวทางหรือกลยุทธ์ในการติดตามผลความคืบหน้า เรื่องที่เสนอแนะให้ประสบความสำเร็จ พบว่าให้คณะกรรมการความปลอดภัย ติดตามในที่ประชุม เพราะมีประธานที่ประชุมเป็นผู้ตัดสินใจ มีความถี่สูงสุด รายละเอียดดังตารางที่ 4.51

ตารางที่ 4.51 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการติดตามผลความคืบหน้าเรื่องที่เสนอแนะ

ลำดับที่	ความถี่	รายละเอียดแนวทางหรือกลยุทธ์
1	1	ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ล่วงหน้าเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้เตรียมการก่อนเข้าประชุม ติดตามในที่ประชุมอีกครั้ง
2	2	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานต้องติดตามก่อน
3	1	ถ้าเป็นเรื่องสำคัญก็นำเข้าระบบการตรวจติดตาม ตามระบบ OHSAS 18001 เพราะจะได้มีการติดตามอย่างเป็นระบบ
4	1	เลขานุการต้องแจ้งตรงไปยังผู้รับผิดชอบเพื่อให้เขาทราบโดยตรง
5	5	ให้ คณะกรรมการความปลอดภัย ติดตามในที่ประชุม เพราะมีประธานที่ประชุมเป็นผู้ตัดสินใจ
6	2	นำเข้าติดตามในการประชุมผู้บริหารทุกเดือน
7	2	มีกรอบเวลาที่ชัดเจน หากไม่เสร็จตามกำหนดต้องมีการชี้แจงเหตุผล
8	2	จัดทำรายงานซึ่งจะทำให้ปีรายงานนั้นไม่ได้ถ้าดำเนินการยังไม่เสร็จ ดังนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการจึงต้องดำเนินการ
9	2	รายงานผลความคืบหน้าให้ที่ประชุมทราบ

4.9 การรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี

การรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี รวมทั้งระบุปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติหน้าที่ เมื่อปฏิบัติหน้าที่ครบ 1 ปี เพื่อนำเสนอต่อนายจ้าง เป็นข้อกำหนด ตามกฎหมายแรงงาน ที่กำหนดเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการความปลอดภัย

ผู้วิจัยจึงได้ทำการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว ในเรื่องการดำเนินการรูปแบบ ประโยชน์และรวมถึงกลยุทธ์ในการดำเนินการ ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

4.9.1 ผู้ทำหน้าที่ในการสรุปรายงาน

ร้อยละ 73.33 ของโรงงาน กลุ่มตัวอย่าง กล่าวว่า ผู้ที่ทำหน้าที่ในการสรุปรายงานประจำปี คือ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน หรือหน่วยงานความปลอดภัย ร้อยละ 26.67 กล่าวว่าคณะกรรมการความปลอดภัย มีส่วนในการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี โดยวิธีการนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย และ คณะกรรมการความปลอดภัย มีหน้าที่ร่วมพิจารณาและเสนอแนะเพิ่มเติม

4.9.2 รูปแบบของการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี

รูปแบบของการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ร้อยละ 73.33 เป็นการรายงานโดยแจ้งต่อที่ประชุม คณะกรรมการความปลอดภัย สำหรับการจัดทำเอกสารเป็นรูปเล่ม และส่ง

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ มีสัดส่วนที่เท่ากัน คือร้อยละ 13.33

4.9.3 การบรรจุเรื่องลงในรายงานประจำปี

เมื่อสอบถามถึง เรื่อง ที่บรรจุลงในรายงานประจำปี ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ กล่าวว่า การรายงานตามแผนงานมีความถี่เป็นอันดับ 1 รองลงไปคือการรายงานสถิติอุบัติเหตุ ร้อยละเยียดังตารางที่ 4.52

ตารางที่ 4.52 การบรรจุเรื่องลงในรายงานประจำปี

เรื่อง	ความถี่	อันดับของความถี่
งานหลัก	5	4
งานตามแผนงาน	14	1
สถิติอุบัติเหตุ	12	2
งานพัฒนา	10	3
อื่น ๆ	4	5

4.9.4 ประโยชน์ของการรายงานและการให้ความสำคัญต่อรายงานประจำปีของ

ผู้บริหาร

ร้อยละ 100.00 ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ กล่าวว่า การรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี มีประโยชน์ เนื่องจาก ผลการดำเนินงานที่พบว่ามีปัญหาอุปสรรคสามารถนำไปวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางแก้ไข และจัดทำแผนงานต่อไป

และร้อยละ 100.00 ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ กล่าวว่าผู้บริหารให้ความสำคัญในข้อมูลต่าง ๆ ที่รายงานเสนอขึ้นไป และเมื่อผู้บริหารทราบถึงสถานะและความต้องการในการของบประมาณ เพื่อดำเนินการต่าง ๆ ก็ไม่มีปัญหาตามมาด้วย

4.9.5 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการรายงาน ผลการปฏิบัติงานประจำปี

จากการสัมภาษณ์โรงงานกลุ่มตัวอย่าง ถึงแนวทางหรือกลยุทธ์ในการรายงานผลการปฏิบัติงาน ประจำปีต่อนายจ้าง เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุด พบว่าการรายงานเปรียบเทียบความสำเร็จของผลการปฏิบัติงาน กับแผน หรือเป้าหมายทำให้เห็นผลสำเร็จที่ชัดเจน รองลงไปคือ รายงานตามแผนงานเพื่อให้ทราบสถานการณ์ดำเนินการ รายละเอียดดังตารางที่ 4.53

ตารางที่ 4.53 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีต่อนายกจ้าง

ลำดับที่	ความถี่	รายละเอียดแนวทางหรือกลยุทธ์
1	1	เข้าไปคุยกับผู้บริหารเพื่อขอแนวคิดและขอคำปรึกษาก่อนจัดทำรายงาน
2	2	เขียนให้ง่าย เข้าใจง่าย เนื้อหาที่น่าสนใจ
3	1	รายงานเป็นระยะ และเรื่องเร่งด่วน รวมถึงการรายงานในการประชุมทบทวนของผู้บริหารทุกปี
4	3	รายงานตามแผนงานเพื่อให้ทราบสถานะ การดำเนินการ
5	1	ทำเป็นรูปเล่มรายงานที่ผู้บริหารสามารถทบทวนและตรวจสอบได้
6	7	รายงานเปรียบเทียบความสำเร็จของผลการปฏิบัติงานกับแผนหรือเป้าหมาย ทำให้เห็นผลสำเร็จที่ชัดเจน
7	1	ทำรูปเล่มรายงานที่น่าสนใจโดยจ้างบริษัทภายนอกมาทำรูปเล่มรายงานให้

4.10 การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานอื่น ตามที่นายจ้างมอบหมาย

หน้าที่หลักข้อสุดท้ายของ คณะกรรมการความปลอดภัย ตามกฎหมายแรงงาน คือ การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานอื่น ตามที่นายจ้างมอบหมาย

ผู้วิจัยจึงได้ทำการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว ในเรื่อง การดำเนินการตลอดจนกลยุทธ์ ในการปฏิบัติเพื่อให้ประสบความสำเร็จ ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

4.10.1 เกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย

ร้อยละ 100.00 ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ กล่าวว่า งานอื่นที่นายจ้างมอบหมาย จะเป็นงานที่เกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานทั้งสิ้น

4.10.2 ผู้ที่ได้รับมอบหมายงาน

โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 53.34 นายจ้างมอบหมายให้ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน เป็นผู้ทำ รองลงไปร้อยละ 33.33 และ 13.33 ผู้ที่ได้รับมอบหมายคือ ผู้ที่เกี่ยวข้องในงานนั้น ๆ และ คณะกรรมการความปลอดภัย ตามลำดับ

4.10.3 การให้ความสำคัญต่องานที่ได้รับมอบหมาย

ผู้ที่ได้รับมอบหมาย ให้ความสำคัญดำเนินการตามที่นายจ้างมอบหมาย มาก ถึงร้อยละ 73.33 มีเพียงร้อยละ 26.67 เท่านั้นที่กล่าวว่า การให้ความสำคัญขึ้นอยู่กับงานที่ได้รับมอบหมาย

4.10.4 การติดตามงานที่ได้รับมอบหมาย

ร้อยละ 66.66 กล่าวว่า มีการติดตามการดำเนินงานที่ได้รับมอบหมายในที่ประชุม คณะกรรมการความปลอดภัย รองลงไป ร้อยละ 26.67 และ 6.67 ติดตามงานที่ได้รับมอบหมายโดย เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน และผู้ได้รับแต่งตั้งให้ตรวจติดตาม ตามลำดับ

4.10.5 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับความปลอดภัย

อาชีพอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ตามที่นายจ้างมอบหมาย

จากการสัมภาษณ์โรงงานกลุ่มตัวอย่าง ถึงแนวทางหรือกลยุทธ์ ในการปฏิบัติหน้าที่ ตามที่นายจ้างมอบหมาย ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดพบว่า การมอบหมายงานให้เหมาะสมกับคนที่ทำ มีการติดต่อประสานงานจนงานเสร็จ และรายงานแจ้งผลอย่างเป็นทางการในที่ประชุม คณะกรรมการความปลอดภัย มีความถี่สูงสุด รายละเอียดดังตารางที่ 4.54

ตารางที่ 4.54 แนวทางหรือกลยุทธ์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่นายจ้างมอบหมาย

ลำดับที่	ความถี่	รายละเอียดแนวทางหรือกลยุทธ์
1	1	ผู้ทำหน้าที่ติดตามงานต้องตามงานอย่างต่อเนื่อง
2	1	แจ้งกำหนดการต่าง ๆ ล่วงหน้าก่อนแล้วค่อยขอความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องนั้น เป็นการให้เกียรติเขาและจะได้รับความช่วยเหลือดี
3	1	สรุปงานให้เห็นผลสำเร็จชัดเจน
4	2	จัดให้มีผู้ตรวจติดตามงานให้ชัดเจน

ตารางที่ 4.54 (ต่อ)

5	1	เมื่อนายจ้างมอบหมายงานมาแล้วให้จัดทำแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจนและง่ายต่อการปฏิบัติ
6	2	นำเสนอในที่ประชุม คณะกรรมการความปลอดภัย โดยมีประธานเป็นผู้พิจารณา มอบหมายให้ดำเนินการ
7	1	ตั้งคณะกรรมการที่มีหน้าที่รับผิดชอบให้ชัดเจน
8	1	สร้างให้เกิดความรับผิดชอบ การรายงานความก้าวหน้าของงานถือว่าเป็นที่ยอมรับ คนที่รับผิดชอบจะต้องนำเสนอความก้าวหน้าของงานต่อที่ประชุม และในที่ประชุมต้องให้การยอมรับ
9	4	มอบหมายงานให้เหมาะสมกับคนที่ทำ มีการติดต่อประสานงาน จนงานเสร็จและ รายงานแจ้งผลอย่างเป็นทางการในที่ประชุม คณะกรรมการความปลอดภัย

5. การให้ความสำคัญในการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย และการพัฒนา คณะกรรมการความปลอดภัย

การให้ความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการความปลอดภัย แต่ละระดับ

5.1 ประธานคณะกรรมการความปลอดภัย

ร้อยละ 100.00 ของ โรงงานกลุ่มตัวอย่าง กล่าวว่า ประธานคณะกรรมการความปลอดภัยให้ความสำคัญต่อการทำหน้าที่ของคณะกรรมการความปลอดภัย มาก จะเห็นได้จากการให้ความสำคัญในการเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง การให้ความสำคัญในการพิจารณา ปัญหาและงบประมาณด้านความปลอดภัย เป็นต้น

5.2 กรรมการระดับบังคับบัญชา

ร้อยละ 93.33 กล่าวว่า กรรมการระดับบังคับบัญชาให้ความสำคัญต่อการทำหน้าที่ของ คณะกรรมการความปลอดภัย มาก มีเพียงร้อยละ 6.67 เท่านั้นที่ระบุว่า คณะกรรมการความปลอดภัย ระดับบังคับบัญชาให้ความสำคัญในการทำหน้าที่ คณะกรรมการความปลอดภัยในระดับปานกลาง เนื่องจากคณะกรรมการความปลอดภัยระดับบังคับบัญชา ติดงาน มีภาระหน้าที่มากจึงทำให้บางครั้ง ไม่สามารถเข้าร่วมในกิจกรรม ต่าง ๆ ของการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย ได้

5.3 กรรมการระดับปฏิบัติการ

ร้อยละ 93.33 ของโรงงานกลุ่มตัวอย่างกล่าวว่า กรรมการระดับปฏิบัติการ ให้ความสำคัญในการดำเนินงาน ด้านความปลอดภัย มาก มีเพียงร้อยละ 6.67 ที่บอกว่า คณะกรรมการความปลอดภัย ระดับปฏิบัติการให้ความสำคัญในการทำหน้าที่คณะกรรมการความปลอดภัย ในระดับปานกลาง เพราะกรรมการระดับปฏิบัติการมีภาระงานมากหรือต้องเข้าทำงานเป็นกะ ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรม ของคณะกรรมการความปลอดภัย ได้ทุกกิจกรรม

6. เป้าหมาย และความสำเร็จของการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย

6.1 เป้าหมายการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย

จากการสัมภาษณ์โรงงานกลุ่มตัวอย่าง ในเรื่องการกำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย พบว่า ร้อยละ 100.00 ของโรงงานกลุ่มตัวอย่าง มีเป้าหมายการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย และ คณะกรรมการความปลอดภัย รับประทานอาหารดังกล่าว

6.2 ความสำเร็จตามเป้าหมาย

ผลความสำเร็จในการดำเนินตามเป้าหมายนั้น พบว่า ร้อยละ 80.00 ของโรงงานกลุ่มตัวอย่างสามารถดำเนินตามเป้าหมายได้สำเร็จ มีเพียงร้อยละ 20.00 เท่านั้นที่ดำเนินการแล้วแต่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย แต่ก็จัดทำเป็นแผนการเพื่อดำเนินงานต่อไป

7. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการทำงานของคณะกรรมการความปลอดภัย

โรงงานกลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการทำงานของ คณะกรรมการความปลอดภัย โดยพบ ปัญหาคือ คณะกรรมการความปลอดภัย เข้าประชุมไม่ครบ หรือเข้าประชุมสาย มีความถี่สูงสุด รองลงไป คือ คณะกรรมการความปลอดภัย ขาดความกระตือรือร้นในหน้าที่และ คณะกรรมการความปลอดภัย เสนอความคิดเห็นน้อย ตามลำดับ รายละเอียด ดังตารางที่ 4.55

ตารางที่ 4.55 ปัญหาอุปสรรคในการทำงานของคณะกรรมการความปลอดภัย

ปัญหาอุปสรรค	จำนวนโรงงาน ที่พบปัญหา	
	ลำดับความถี่ (แห่ง)	
จำนวนคณะกรรมการความปลอดภัยไม่ครบตามกฎหมายกำหนด	-	-
คณะกรรมการความปลอดภัยใหญ่เกินไป	-	-
คณะกรรมการความปลอดภัยขาดความกระตือรือร้นในหน้าที่	7	2
ไม่สามารถจัดประชุมได้เดือนละครั้งตามที่กฎหมายกำหนด	-	-
คณะกรรมการความปลอดภัย เข้าประชุมไม่ครบหรือเข้าประชุมสาย	8	1
การประชุมใช้เวลานานและไม่ได้ผลลัพธ์จากการประชุมเท่าที่ควร	2	4
คณะกรรมการความปลอดภัยไม่สนใจทำงาน	2	4
คณะกรรมการความปลอดภัยเสนอความคิดเห็นน้อย	4	3
อื่น ๆ	1	5

8. การให้การสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย จากผู้บริหาร

8.1 การให้การ สนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัยของผู้บริหาร

การสัมภาษณ์ในประเด็นเรื่องการให้การสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย จากผู้บริหาร ใน 5 ประเด็นหลัก ดังนี้คือ

- การให้ความสำคัญในบทบาทหน้าที่
- การให้การสนับสนุนในด้านการศึกษาอบรม
- การให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ
- การบริการ การเข้าถึงการสืบค้นข้อมูลความปลอดภัย ของคณะกรรมการความปลอดภัย

ปลอดภัย

- การชมเชยหรือการให้รางวัลคณะกรรมการความปลอดภัย

โรงงานกลุ่มตัวอย่างกล่าวว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญ เรื่องการให้ความสำคัญในบทบาทหน้าที่ และการให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ถึงร้อยละ 100.00 และพบว่า ผู้บริหารร้อยละ 73.33 ให้การชมเชยหรือการให้รางวัลคณะกรรมการความปลอดภัย ซึ่งเป็นสัดส่วนที่น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับประเด็นอื่น ๆ โดยมีรายละเอียดดังตาราง ที่ 4.56

ตาราง ที่ 4.56 การให้การสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย ของผู้บริหาร

รายละเอียด	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	ร้อยละ
การให้ความสำคัญในบทบาทหน้าที่	15	100.00
การให้การสนับสนุนด้านการศึกษาอบรม	14	93.33
การให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ	15	100.00
การบริการ การเข้าถึง การสืบค้นข้อมูลความปลอดภัย ของ คณะกรรมการความปลอดภัย	14	93.33
การชมเชยหรือการให้รางวัลคณะกรรมการความปลอดภัย	11	73.33

8.2 ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บริหาร

เมื่อสอบถามผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ในเรื่อง ความต้องการ การสนับสนุนจากผู้บริหาร เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย ประสบความสำเร็จ ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ให้ข้อมูลว่าต้องการให้ผู้บริหารให้ความสำคัญในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและเข้ามามีส่วนร่วมทุกกิจกรรม และให้งบประมาณตามความจำเป็นและเหมาะสม รายละเอียดดังตารางที่ 4.57

ตารางที่ 4.57 ความต้องการ การสนับสนุนจากผู้บริหาร

ลำดับที่	ความถี่	รายละเอียดความต้องการ การสนับสนุนจากผู้บริหาร
1	2	ต้องการนโยบายที่ชัดเจน
2	5	ให้ผู้บริหารให้ความสำคัญในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย และเข้ามามีส่วนร่วมทุกกิจกรรม
3	2	ให้โอกาสในการศึกษาอบรมและการดูงานภายนอก พัฒนาศักยภาพ
4	2	ให้เกียรติ ส่งเสริมและให้กำลังใจต่อผู้ปฏิบัติงานความปลอดภัย และการ จงใจ
5	1	สร้างบรรยากาศในการประชุม คณะกรรมการความปลอดภัย ไปเป็นส่วน หนึ่งของการประชุมของหน่วยงานด้วย
6	1	เปิดโอกาสให้พนักงานสามารถเสนอความคิดเห็นได้ทุกหน่วยงาน
7	5	ให้งบประมาณตามความจำเป็นและเหมาะสม
8	1	การดำเนินงานของ คณะกรรมการความปลอดภัย ให้ถือเป็นผลงานในการ ประเมินผลงานประจำปีของพนักงาน
9	2	ให้คณะกรรมการความปลอดภัย มีอำนาจในการดำเนินงานความปลอดภัย ได้มากขึ้น
10	1	ให้การสื่อสารความปลอดภัย ภายในองค์กรได้ทั่วถึง
11	1	ให้คนเข้าร่วมกิจกรรมความปลอดภัย ไม่ใช่เฉพาะช่วงหยุดกระบวนการ ผลิตเท่านั้น
12	1	เพิ่มสำคัญของคณะกรรมการความปลอดภัย ให้มากขึ้นโดยออกเป็น นโยบายให้กับทุกแผนกได้คอยติดตามผลจากตัวแทนที่มาเป็น คณะกรรมการความปลอดภัย

9. ตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย

ผู้วิจัยได้สอบถามถึงตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย จาก
โรงงานกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ตัวชี้วัดความสำเร็จที่สำคัญอันดับแรกคือ อุบัติเหตุถึงขั้นหยุดงานเป็น
ศูนย์ หรือสามารถควบคุมได้ รองลงไปคือ บรรลุตามเป้าหมายหรือ KPI ที่ตั้งไว้ และพนักงานมี
จิตสำนึกความปลอดภัยและปฏิบัติด้วยความปลอดภัย ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 4.58

ตารางที่ 4.58 ตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงานความปลอดภัย

ลำดับที่	ความถี่	รายละเอียดตัวชี้วัดความสำเร็จ
1	3	สถิติความปลอดภัย ต่าง ๆ เช่น ข้อเสนแนะ Near Miss
2	6	บรรลุตามเป้าหมายหรือ KPI ที่ตั้งไว้
3	5	พนักงานทุกคนมีจิตสำนึกด้านความปลอดภัย และปฏิบัติด้วยความปลอดภัย
4	8	อุบัติเหตุถึงขั้นหยุดงานเป็นศูนย์ หรือสามารถควบคุมได้
5	3	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัย ทุกคนให้ความร่วมมือและให้ความสนใจ
6	1	การได้รับรางวัลสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัย
7	1	ความสุขของพนักงาน โดยพนักงานทำงานร่วมกับงานความปลอดภัย แล้วมีความสุข
8	1	พนักงานมีความต้องการที่จะดูแลตนเอง โดยไม่ต้องมีใครมาคอยตรวจสอบ

10. การทำงานของคณะกรรมการความปลอดภัย ร่วมกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน และหน่วยงานอื่น ๆ ปัญหาและอุปสรรค

10.1 การทำงานของคณะกรรมการความปลอดภัย ร่วมกับหน่วยงานอื่น

ผู้วิจัยได้สอบถามถึงปัญหาอุปสรรคในการทำงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการความปลอดภัย เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน และหน่วยงานอื่น ๆ ทราบว่า

โรงงานกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ กล่าวว่า คณะกรรมการความปลอดภัย ทำงานควบคู่กับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน โดยไม่มีปัญหาอะไร ซึ่งมีเพียงบางส่วนเท่านั้น ที่ให้ข้อมูลว่า จะมีปัญหาบ้างในบางประเด็นโดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.59

ตารางที่ 4.59 ปัญหาที่เกิดจากการทำงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการความปลอดภัย , เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน และหน่วยงานอื่น ๆ

ปัญหา	แนวทางแก้ไข	ผลความสำเร็จ
ความห่างเหินระหว่าง	ให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยใน	ได้รับการตอบรับดี
เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยใน	การทำงานเข้าร่วมกิจกรรม	
การทำงานและคณะกรรมการ	ของหน่วยงาน เป็นการสร้าง	
ความปลอดภัย	ความสัมพันธ์ให้มากขึ้น	

ตารางที่ 4.59 (ต่อ)

ปัญหา	แนวทางแก้ไข	ผลความสำเร็จ
คณะกรรมการความปลอดภัย ไม่เห็นมุมมองใหม่ ๆ มี ข้อเสนอแนะน้อย ติดกับภาพ เก่า ๆ	ส่งอบรมภายนอก	คณะกรรมการความปลอดภัยมี ทัศนคติความปลอดภัย ที่ดีขึ้น
ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของแต่ละ หน่วยงานไม่ได้รับการ ตอบสนอง	ให้ตัวแทน คณะกรรมการ ความปลอดภัยเป็นผู้ร่วม ทำงาน โดยต้องหาข้อสรุปจาก ที่ประชุม คณะกรรมการความ ปลอดภัย ก่อน	จะแก้ไขปัญหาได้ทันที

10.2 การให้การยอมรับ และสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการความปลอดภัย

สำหรับการให้การยอมรับและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย ของแต่ละหน่วยงานในสถานประกอบการ

พบว่า ร้อยละ 100.00 ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์กล่าวว่า ทุกหน่วยงานในโรงงานให้การสนับสนุน และยอมรับการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย เป็นอย่างดี

11. จะพัฒนาคณะกรรมการความปลอดภัย อย่างไรให้ประสบความสำเร็จ

(สอบถามถึงแนวคิดของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์)

เมื่อสอบถาม ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ถึงวิธีการดำเนินการ เพื่อพัฒนาคณะกรรมการความปลอดภัยให้ประสบความสำเร็จ พบว่า การให้ความรู้ ให้การศึกษาอบรม ในเรื่องความปลอดภัย ให้พนักงานมีทัศนคติที่ดีในด้านความปลอดภัย มีความถี่สูงสุด รายละเอียดดังตารางที่ 4.60

ตารางที่ 4.60 แนวคิดของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ แนวทางการพัฒนาคณะกรรมการความปลอดภัย

ลำดับที่	ความถี่	แนวทางการพัฒนาคณะกรรมการความปลอดภัย
1	1	สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างหัวหน้างาน
2	6	ให้ความรู้ ให้การฝึกอบรมทำความเข้าใจ ในเรื่องความปลอดภัย ให้พนักงานมีทัศนคติที่ดีในด้านความปลอดภัย
3	1	ให้ทุกหน่วยงานมีส่วนร่วมในงาน คณะกรรมการความปลอดภัย
4	1	ผู้บริหารต้องให้การสนับสนุนการดำเนินงาน คณะกรรมการความปลอดภัย เป็นอันดับแรก
5	1	ให้คณะกรรมการมีอิสระในการคิดและตัดสินใจ
6	1	ปลูกฝังจิตสำนึก มีกิจกรรมรณรงค์ให้เกิดความสนใจและแรงจูงใจ
7	1	นำเครื่องมือเข้ามาบริหารจัดการ โดยเน้นเรื่องการกำหนดแผนงาน ให้ครอบคลุมสมเหตุสมผลกับวัฒนธรรมองค์กร
8	1	นำกิจกรรมที่ คณะกรรมการความปลอดภัย ทำไปเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลงานประจำปี
9	1	ทำแผนงานให้ชัดเจน
10	1	คณะกรรมการความปลอดภัย ต้องทำงานเป็นทีมได้

12. ทิศทางแนวโน้มการบริหารจัดการคณะกรรมการความปลอดภัย ในอนาคต (แนวคิดของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์)

ผู้วิจัยได้สอบถามถึงทิศทางแนวโน้ม การบริหารจัดการคณะกรรมการความปลอดภัย ในอนาคต พบว่า ภาครัฐไม่เอาจริงเอาจัง ภาครัฐยังไม่ให้ความสำคัญอย่างจริงจัง และภาครัฐต้องเป็นผู้นำที่ดี จะพบว่ามีกฎหมายออกมาใหม่หลายฉบับ แต่ไม่มีการควบคุมดูแลอย่างจริงจัง และไม่ใช่ว่าแบบอย่างที่ดี การดำเนินงานความปลอดภัย จึงเป็นเรื่องยากที่จะประสบความสำเร็จ มีความดีสูงสุด รายละเอียดดังตารางที่ 4.61

ตารางที่ 4.61 แนวคิดของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ทิศทางแนวโน้มการบริหารจัดการคณะกรรมการ
ความปลอดภัย ในอนาคต

ลำดับที่	ความถี่	ทิศทางแนวโน้มการบริหารจัดการคณะกรรมการความปลอดภัย ในอนาคต
1	1	คณะกรรมการความปลอดภัย เสนอความคิดเห็นและทำได้จริง คณะกรรมการความปลอดภัย สามารถแก้ไขปัญหาได้จริง
2	1	คณะกรรมการความปลอดภัย น่าจะมีความสำคัญยิ่งขึ้น เพราะเป็นเวทีหลักที่ จะช่วยงานด้านความปลอดภัยได้ เพราะมาจากทุกแผนก
3	1	ผู้บริหาร เจ้าของสถานประกอบการ ต้องเข้าใจและให้ความสำคัญจริง ๆ ไม่ มองว่าเรื่องความปลอดภัย เป็นการลงทุนที่ไม่เห็นผล เปลี่ยนแนวคิดผู้บริหาร ให้มีวิสัยทัศน์ในเรื่องความปลอดภัยให้มากขึ้น จึงจะสามารถพัฒนา คณะกรรมการความปลอดภัยได้
4	2	ภาครัฐไม่เอาจริงเอาจัง ภาครัฐยังไม่ให้ความสำคัญอย่างจริงจัง และภาครัฐ ต้องเป็นผู้นำที่ดี จะพบว่ามีกฎหมายออกมาใหม่หลายฉบับแต่ไม่มีการ ควบคุมดูแลอย่างจริงจังและไม่เป็นแบบอย่าง การดำเนินงานความปลอดภัย จึงเป็นเรื่องยากที่จะประสบความสำเร็จ
5	1	ควรมีรายงานการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย ส่งไป หน่วยงานราชการด้วย คล้าย การรายงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการ ทำงาน
6	1	ควรให้คณะกรรมการความปลอดภัย มีอำนาจในการดำเนินการมากขึ้น
7	1	ปัจจุบันคนเริ่มจะมีความรู้ด้านความปลอดภัย ทำให้มีจิตสำนึกความ ปลอดภัยมากขึ้น มุมมองด้านความปลอดภัยน่าจะดีขึ้นในอนาคต
8	1	คณะกรรมการความปลอดภัย ควรที่จะเกิดขึ้นในทุก ๆ สถานประกอบการไม่ จำกัดว่ามีคนเท่าไร เพราะทำให้การดำเนินงานความปลอดภัยถูกละเลยไป

13. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้เสนอแนะเพิ่มเติมในการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย ดังต่อไปนี้

- (1) ควรให้ความรู้ด้านความปลอดภัย โดยพื้นฐานมาตั้งแต่เด็กอนุบาลในโรงเรียน ปฏิบัติสำนึกความปลอดภัยให้ตั้งแต่เด็ก
- (2) กิจกรรมด้านความปลอดภัย ยังทำในเชิงเป็นกิจกรรมประจำปี แต่ไม่ส่งเสริมให้เกิดการตระหนักด้านความปลอดภัยอย่างจริงจัง ภาครัฐ ต้องเป็นผู้นำ แสดงให้เห็นถึงการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อย่างจริงจัง
- (3) ในภาครัฐควรมีคณะกรรมการความปลอดภัย ด้วย ไม่ควรยกเว้น
- (4) พยายามให้พนักงานเข้ามามีส่วนร่วมในงาน ในกิจกรรมด้านความปลอดภัยและโดยเฉพาะการเข้ามาเป็นคณะกรรมการความปลอดภัย
- (5) นำระบบเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการความปลอดภัยเช่น มอก. 18001
- (6) แต่งตั้งคณะทำงานหลาย ๆ ชุดเพื่อทำหน้าที่ในการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัย
- (7) สร้างวินัยให้พนักงาน
- (8) เปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถเตือนกันได้ในเรื่องความปลอดภัย ไม่แบ่งระดับหรือตำแหน่งหน้าที่การงาน
- (9) กฎหมายเหมาะสมกับโรงงานขนาดเล็กหรือโรงงานที่มีความเสี่ยงสูง แต่เจ้าของกิจการไม่ค่อยเห็นความสำคัญ แต่ถ้าเป็นโรงงานขนาดกลางถึงใหญ่ น่าจะเปิดช่องทางให้ปฏิบัติตามนโยบายของบริษัทได้ด้วยในข้อที่ดีกว่ากฎหมายที่กำหนด